

Muudatustest ajalehe Sõnumed väljaandmisel 2023. aastal

Sõnumed toimetis

Head Tapa valla ajalehe lugejad!

Anname teada, et nagu varemgi ilmub leht üks kord kuus (v.a juuli), kahes keeles ja selle tiraaž on peaaegu sama, 6000. Peamine erinevus seisneb aga selles, et lehe maht on 12 lehekülge, millest 10 on eestikeelsed ning 2 venekeelsed. Venekeelne osa sisaldab eestikeelse lehesisu ja olulisemate artiklite lühikokkuvõtet. Samuti on mõningal määral ühtlustatud ajalehe



disaini ja kaasajastatud kujundust.

Vastavalt volikogu otsusele eelmisest aastast, ei loo-

bu toimetis järgmisel kolmel aastal vene keelest täielikult, vaid soovib kõige otsemalt koduvalda puudutavate sõnumitega jõuda otse venekeelse lugejani. Küllap on infolehe veidi muutunud formaat esialgu harjumatu, kuid loodame, et siiski vastuvõetav ja leiab mõistmist. Sisu poolest püüame Tapa valla elust ikka kajastada kõige olulisemat ja huvitavamat, iseäranis neile, kes igapäevaselt valla elektroonilist meediat ei jälgi.

Samuti tuli seoses eelmise hanke tähtaja möödumisega välja kuulutada ajalehe Sõnu-

med väljaandmise hange aastateks 2023–2025 mullu 2. novembril. Hange oli jagatud kolmeks osaks. Pakkumusi laekus kuus, mõned neist mitmele osale. Tulemused kinnitas vallavalitsus 23. novembril 2022. aastal.

Vastavalt valla otsusele hakkab ajalehte küljendama ja venekeelset osa tõlkima Rakveres tegutsev MK Meedia OÜ, ajalehte trükkib edasi Printall AS.

Alati on teretulnud asjalik kriitika ja konkreetsed ettepanekud, nagu ka kaastööd, need palume saata e-postile kuido.merits@tapa.ee.

Vabadussõjas langenute auks asetati Tapa kalmistuile pärjad

3. jaanuaril kell 10.30 mälestati vaikuseminutiga Vabadussõjas langenuid, täpselt sel ajal 103 aastat tagasi hakkas kehtima Vabadussõja relvarahu. Nõukogude Venemaa sõlmiti vaherahu 31. detsembril 1919.

Tapal asetati Vabadussõjas langenute auks pärjad Apostliku Õigeusu kiriku kalmistu monumentidele ja Tapa linnakalmistule Imastu invaliidide ja veteranide kodu rahula juurde.

Kalmistutel asetati pärjad Kaitseliidu Tapa malevkonna



liikmed eesotsas pealik Jaan Viktoriga, Tapa vallavalitsuse ja volikogu nimel abivallavanem Andrus Freienthal, Kultuurikeskuse juhataja Heili Pihlak ja volikogu liige Rein Tali. Tapa vallavanem Valdo Helmela

osales sedakorda mälestusüritusel Narvas.

Mälestades Vabadussõjas langenuid, tõid Andrus Freienthal ja Jaan Viktor paralleelile ukrainlaste praeguse vabadusvõitlusega sama agressio-



ri vastu ning avaldasid veendumust, et nende ohvrid pole asjatud ning Ukraina saavutab mitte ainult vaherahu, vaid eduka sõjalise vastupanu käi-

gus ka võidu vaenlase üle, just nagu Eestigi.

Iga aasta 3. jaanuaril kell 10.30 peetakse relvarahu kehtima hakkamise hetkel vaikuseminutit, et austada neid eestlasi ja välismaalasi, kes võitlesid Vabadussõjas ja andsid seal oma elu Eesti vabaduse eest. Ühtlasi on 3. jaanuar ka Vabadussõjas võidelnute mälestuspäeva puhul Eesti lipupäev. Eesti lipu heiskavad kõik riigi- ja omavalitsused ning avalik-õiguslikud juriidilised isikud, samuti võivad seda teha ka kõik teised.

Koos terroriohvrite, vangilangenutega ja muul viisil hukkunutega võib Vabadussõjas inimkaotuste arvuks Eestile pidada 6127 inimest.

2022. aasta ehitused ja teised tööd

Oleme kohalikus ajalehes jooksvalt kajastanud käimasolevaid ja valminud ehitusi, kuid Vallavalitsusele on märku antud, et aasta lõpus võiks olla avaldatud ka kokkuvõttev artikkel. Panengi nüüd kirja ehitused ja muud tegevused, mis teostati 2022. aastal.

Lõppenud aastaks olid planeeritud järgmised suuremad ehitushanked: Tapal Ülesõidu

tänavarekonstrueerimine; Tamsalu Kultuurimaja katuse rekonstrueerimine; Vajangule spordiväljaku rajamine; Porkuni Järve tee äärsel kergtee projekteeerimine; Porkuni küla tänavavalgustuse korrastamise projekteeerimine ja ehitamine ning Porkuni ranna-ala korrastamine; Tamsalu Gümnaasiumis tualettruumide remont ja tööõpetuse klassi uue sisustuse

soetamine; Tapal Leina tänav ja Tamsalus Tehnika tänavarekonstrueerimise projekteeerimine; Tamsalus Laane tänavakinnistutele juurdepääsu tagamine; Tapa lasteaia Pisipõnn uute ruumide rajamise tasuvusarvestuse teostamine ja projekteeerimise alustamine; külateede pinddamised.

Tapa valla tänavavalgustuse rekonstrueerimine. Suurprojekt

Tapa valla tänavavalgustuse kaasajastamiseks, mis sai alguse 2021. aastal, lõppes möödunud aasta novembris. Projekti käigus kaasajastati tänavavalgustussüsteemid Tapal, Jänedal ja Tamsalus (Säasel). Rajati uued toitekaablid ja uued tänavavalgustustmastid, paigaldati kaasajastatud LED-valgustustehnoloogiaga valgustid. On kohti, kus mastid jäid samaks, kuid vahetati val-

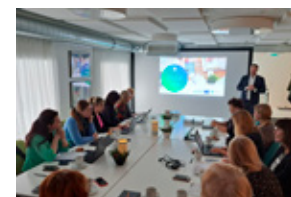
gustid. Korraldatud hanke tulemusena on projekti kogumaksumus 633 700 eurot käibemaksuga, seejuures Keskkonnainvesteeringute Keskus eraldas toetust summas 361 209 eurot. Tapa valla omafinantseeringu suurus oli vastavalt taotlusele 272 491 eurot. Tööd teostasid ühispakkujad Eltolex OÜ ja Elfi Elekter OÜ.

Jätuk lk 2

LOE LEHEST

Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor avatakse 1. veebruaril

lk 3



Täiskasvanuhariduse arendamine loob jätkuvalt uusi võimalusi

lk 3



Tapa laste ja noortekeskuse tagasivaade eelmisesse aastasse

lk 4

Alates 01.01.2023 muutus töökorraldus Tamsalu jäätmejaamas

lk 5



Lehtse Talikross toimus taas

lk 6

Arenduskoja LEADER strateegia koostamise rahvakoosolekud

lk 5

Vallavolikogu ja vallavalitsuse istungite kokkuvõtted

lk 8

Venekeelne lehe kokkuvõte

lk 11-12

LOE KA INTERNETIS
www.tapa.ee/ajaleht

2022. aasta ehitused ja teised tööd

Algab lk 1

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakonna juhataja

LED-valgustid annavad elektrienergia kokkuhoidu, võrreldes praegu laialdaselt kasutuses olevate naatriumlampidega, ligikaudu 50%. Nii võib kokkuhoid olemasolevates hindades ulatuda kuni 30 000 euroni aastas. Lisaks märkimisväärsele rahalisele kokkuhoiule saime asulatesse tehniliselt kaasaegse, pika tööea ja tugeva valgusvõimsusega tänavavalgustuse. Kaasaegne tänavavalgustus kaunistab elukeskkonda ja suurendab turvalisust pimedal ajal. Tänavu jätkuvad tänavavalgustuse kaasajastamise jätkuprojekti tööd Tapal, Tamsalus ja Vajangul.

Tamsalus teostati remonditööd Paida maantee raudteest põhja pool asuval lõigul Kesk ja Koidu tänavate vahel. Ehitustööd võeti ette põhjusel, et tänavalõigu asfaltkatend oli täielikult amortiseerunud ning igaaastast tekkivaid sügavaid auke ei olnud enam otstarbekas „lappida“. Remonditööde käigus eemaldati vana ja amortiseerunud asfaltkatend, vajalikud sügavused rajati uus teelaud ning ehitati uus asfaltkatend. Seoses sellega, et antud teelõigule rajati veel Tamsalu valla ajal kaasaegne tänavavalgustus ja kergtee, siis kõnealuseid kommunikatsioone rajada polnud vaja. Ehitustööde maksumuseks kujunes 79 945 eurot käibemaksuga ning tööd teostas TAVT OÜ. Korraliku katendiga tänav tagab sõidukitele liiklusohutuse ja sõidumugavuse.

Porkuni kandi aktiivsed elanikud tegid volikogule ettepaneku eraldada Porkuni küla, mis on ka kaugemal tuntud suvituskant, vahendeid kohaliku infrastruktuuri parendamiseks. Üheks suuremahuliseks ettevõtmiseks oli niinimetatud ujulate teede ja nende ääres olevate parklate pindamine. Pinnati Ujula (270 m) ja Kaicallika (110) teed ning mõlema ujula parklad Porkunis. Uue pinnatud katendi sai ka Viinavabriku–Mäe–Kännuküla tee, ehk Porkuni „peatänav“ kuni ujula teeni. Oli veel plaanis Porkuni rannas veepiiri puhastamise pilliroost, kuid see jäi toppama Keskkonnametiga vastuseisu tõttu. Aga me jätkame tööd ning loodetavasti saame kokkuleppele. Samuti käib ettevalmistustöö valgustatud kõnnitee rajamiseks, ka siin on vaja saavutada kokkulepe Keskkonnametiga.

Pindamistööd vallateedel. Kooskõlas kehtiva Teehoiukavaga ja valla eelarvega teostati möödunud aastal valla teedel märkimisväärsel hulgal pindamistööd. Pinnati nii kruusakattega teid kui ka vana ja purunenud asfaltkatendiga

teid.

Korda said järgmised teed: Tamsalu – Põdrangu (3400 m), Kursi – Kerguta (1500 m), Assamalla – Võhmetu (3200 m), Jäned – Läpi (2860 m), Õie tänav Tapal (450 m), Moeküla tee (1760 m). Seega sai uue tolmuva katte ligikaudu 14,3 kilomeetrit teid (koos Porkuni teedega). See kõik loob kõnealuseid teid kasutavatele vallakodanikele tingimused mugavamaks ja ohutumaks liiklemiseks. Teede ääres elavad vallakodanikud vabanevad tolmust, teeaukudest ja lompideest. Tööd teostas Verston OÜ ning tööde kogumaksumuseks kujunes 444 150 eurot koos käibemaksuga.

Läpi – Aru – Ojaküla tee rekonstrueerimine. Tapa valla ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (Kaitseministeeriumi valitsemisala asutus) koostööna sai korda tehtud vallale kuuluv märkimisväärselt pikk Läpi – Aru – Ojaküla külatee. Rekonstrueeritud tee kogupikkuseks on 8 km, millest 4,5 km kulgeb Tapa vallas. Tegemist oli seni kehvast seisundis olnud kruusateega. Ehituse käigus rajati teele uus alus ning seejuures kasutati ka uudset tehnoloogiat. Mitme lõigu esimesed aluskihid rajati kokkupressitud vanadest rehvidest, millele ehitati peale liivast teekonstruktsioon. Nüüdseks on Tapa vallas asuv

teelõik pinnatud praktiliselt kogu ulatuses ning tee ehitati senisest ka laiemaks. Läpi–Aru–Ojaküla teed kasutavad kohalikud elanikud, suur põllumajandusettevõtte ning Kaitseväge sõidukid. Kõnealuse tee rekonstrueerimine on üheks ilmekaks näiteks, milline on otsene kasu vallale sellest, et meil on siin Kaitseväge 1. Jalaväebrigad ja et vallal on väga hea koostöö Kaitseministeeriumiga. Ehitustööd teostas tee-ehitustevõtte Tariston AS ning ehitustööde kogumaksumuseks kujunes 1 376 800 eurot koos käibemaksuga. Tapa valla territooriumil asuva teelõigu ehitusmaksumus on 734 300 eurot käibemaksuga. Seejuures rahastas Läpi–Aru–Ojaküla tee ehituse kogu ulatuses Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus.

Tapa spordiväljak. Tapal Valgejõe puistee äärde alustati 2021. aasta septembri lõpus spordiväljaku rajamist. Möödunud aasta kevadel töödega jätkati ning mai lõpuks sai spordiväljak valmis. Projekti kohaselt rajati kunstmurukattega mitmeotstarbeline pallimänguväljak, kus saab mängida erinevaid pallimänge. Väljaku kõrvale rajati parkimisplats nii mänguväljaku kasutajatele kui ka kohalikele elanikele. Paigaldatud on pingid, prügiurnid ja tualett. Mänguväljaku rajamiseks korraldatud hanke tulemusena läks spordiplatsi rajamine maksma 118 300 eurot käibemaksuga. Kinnistu ostmiseks kulus 14 000 eurot. Spordiplatsi ehitas Warren Teed OÜ. Spordiväljakut ha-

dab Tapa Valla Spordikeskus.

Tapa Valgejõe puistee rekonstrueerimistöödega lõigul Õuna – Leina – Valgejõe ristmiku ja riigile kuuluva Valgejõe silla vahel alustati 2021. aasta augusti teises pooles. Tööde lepinguliseks tähtjaks sai suurem osa töödest tehtud: tänaval asfalteerimistööd teostatud ning kõnnitee, parkimisalad, tänavavalgustus ja teepeenrad rajatud. Jõuti paigaldada ka liikluskärgid. Tulenevalt sügise omastest ilmastikuoludest jäi asfaltkatendile projektijärgselt ette nähtud liikluskorralduslik joonimine ja haljastuse rajamine kevadesse. 2022. aasta mai lõpuks said kõik tööd tehtud ning Tapa Vallavalitsus võttis objekti vastu. Koos möödunud aasta suvel teostatud Valgejõe–Õuna tänav ristmiku ümberehitamisega ja Transpordiameti poolt Valgejõe silla renoveerimisega on nüüd Valgejõe puistee kogu pikkuses korda tehtud. See tagab sujuva liikluskorralduse sõidukitele ja turvalise liiklemise jalakäijatele. Valgejõe puistee rekonstrueerimistööd teostas Warren Teed OÜ ja ehitustööde kogumaksumuseks kujunes 493 700 eurot käibemaksuga.

Rekonstrueerimistööde käigus muudeti ka liikluskorraldust Valgejõe puistee ja Ülesõidu tänav ristmikul. Valgejõe puistee on nüüd kogu pikkuses peatee. Ristmikule on paigaldatud vastavad informatiivsed tahvlid. Sõidukiirus Valgejõe puistee alates Valgejõe puistee ja Ülesõidu tänav ristmikust kuni Valgejõe puistee – Õuna tänav ristmikuni on 30 km/h.

Vajangu spordiväljak. Vajangu külas, koolimaja (külaekskus) kinnistule rajati 2022. aastal kunstmurukattega mitmeotstarbeline pallimänguväljak, kus saab mängida erinevaid pallimänge. Ehitustöödega saadi enne talve valmis, kuid haljastustööde tegemine jääb kevadeks. Mänguväljaku rajamiseks korraldatud hanke tulemusena läks spordiplatsi rajamine maksma 73 195 eurot käibemaksuga. Seejuures eraldati Euroopa Liidu abiprogrammist LEADER-meetme raames selle rajamiseks toetust 49 990 eurot. LEADER toetusmeede on üks edukamaid Euroopa Komisjoni algatusi aastast 1991, mille eesmärk on maapiirkondade arengu toetamine. Spordiplatsi ehitas Tommi Play OÜ. Tapa Vallavalitsus loodab, et Vajangu spordiväljak hakkavad mänguväljakut aktiivselt sihtotstarbeliselt kasutama.

Mõned väiksemad või ettevalmistavad tööd: Tamsalus Laane tänav detailplaneeringu ala kinnistutele juurdepääsu tagamiseks on tööd tehtud. Tapal Leina tänav ja Tamsalus Tehnika tänav rekonstrueerimise projekterimise hange on korraldatud ning projekterimine käib. Tamsalu Gümnaasiumis sai remonditud mõned tualettruumid ja tööõpetust klassi uus sisustus soetatud.

Projekteeriti Uudeküla-Porkuni ja Jäned – Jäned raudteejaama vahelised kergteed.

Alustati ettevalmistustöödega uue lasteaia rajamiseks Tapale ning selle käigus on koostatud tasuvusanalüüs. Kas ja millal detailplaneeringuni ja projekterimiseni jõutakse, on hetkel vara öelda.

Energiasäästu meetmed. Seoses üha kallinevate elektrienergia hindadega muutuvad järjest aktuaalsemaks erinevad energiasäästu meetmed. Ka Tapa vallas tegeletakse teemaga. Esimese asjana on otsustatud koostada valla suurte hoonekomplekside energiakulu auditid, mis annavad alusmaterjali edasiseks tegevusteks energiasäästu osas. Hange on korraldatud ning esimesena koostatakse energiaauditid Tapa ja Tamsalu gümnaasiumide hoonetele. See saab valmis veebruaril lõpuks.

Samuti otsime võimalusi hoonete sisevalgustuse osas säästu saavutamiseks. Hetkel on käsil Tamsalu spordihoonet suure saali ja Tamsalu Gümnaasiumi võimla tänaseks moraalselt ja füüsiliselt vananenud ning energiamahuka valgustuse kaasajastamise tööd.

Samuti on reguleeritud Tapa, Tamsalu ja teiste asulate tänavavalgustuse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse õhtul mitte liiga valgese ehk hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäeva tunni võrra või isegi rohkem. Väljastatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Väikeste lokaalsete projektidega kaasajastatakse tänavavalgustus, kõigil eelduste kohaselt, Lehtses ning võimalik, et ka Moel ja Porkunis. Need tööd aga sõltuvad eelarveliste vahendite eraldamisest.

Valla territooriumil teevad töid ka teised ettevõtted, mitte ainult

Tapa vald. Nii remontis Eesti Raudtee AS Tamsalu raudteeülesõidu. Plaani kohaselt paigaldatakse raudteeülesõidule lisaks fooridele ka tõkkepuud.

Elektrilevi OÜ alustas möödunud aastal Tapa linna keskpinge võrgu optimeerimisega, mis tähendab Põhja 35/10 kV alajaama likvideerimist ja kogu linna keskpinge võrgu tugevdamist, viies toite üle Tapa 110/35/10 alajaamale. Põhja alajaam asub linna põhjaosas Lehtse tee ja Leina tänav vahelisel maa-alal ning selle alajaama likvideerimine tõstab elektrivõrgu töökindlust. Plaanimat tööde tulemusena saavad suures mahus uuendatud linna keskpinge maakaablid ja asendatud vanad alajaamad uute kaugjuhitavate alajaamadega. Kuna uued alajaamad on au-

tuse klassi uus sisustus soetatud.

Projekteeriti Uudeküla-Porkuni ja Jäned – Jäned raudteejaama vahelised kergteed.

Alustati ettevalmistustöödega uue lasteaia rajamiseks Tapale ning selle käigus on koostatud tasuvusanalüüs. Kas ja millal detailplaneeringuni ja projekterimiseni jõutakse, on hetkel vara öelda.

Energiasäästu meetmed. Seoses üha kallinevate elektrienergia hindadega muutuvad järjest aktuaalsemaks erinevad energiasäästu meetmed. Ka Tapa vallas tegeletakse teemaga. Esimese asjana on otsustatud koostada valla suurte hoonekomplekside energiakulu auditid, mis annavad alusmaterjali edasiseks tegevusteks energiasäästu osas. Hange on korraldatud ning esimesena koostatakse energiaauditid Tapa ja Tamsalu gümnaasiumide hoonetele. See saab valmis veebruaril lõpuks.

Samuti otsime võimalusi hoonete sisevalgustuse osas säästu saavutamiseks. Hetkel on käsil Tamsalu spordihoonet suure saali ja Tamsalu Gümnaasiumi võimla tänaseks moraalselt ja füüsiliselt vananenud ning energiamahuka valgustuse kaasajastamise tööd.

Samuti on reguleeritud Tapa, Tamsalu ja teiste asulate tänavavalgustuse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse õhtul mitte liiga valgese ehk hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäeva tunni võrra või isegi rohkem. Väljastatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Väikeste lokaalsete projektidega kaasajastatakse tänavavalgustus, kõigil eelduste kohaselt, Lehtses ning võimalik, et ka Moel ja Porkunis. Need tööd aga sõltuvad eelarveliste vahendite eraldamisest.

Valla territooriumil teevad töid ka teised ettevõtted, mitte ainult

Tapa vald. Nii remontis Eesti Raudtee AS Tamsalu raudteeülesõidu. Plaani kohaselt paigaldatakse raudteeülesõidule lisaks fooridele ka tõkkepuud.

Elektrilevi OÜ alustas möödunud aastal Tapa linna keskpinge võrgu optimeerimisega, mis tähendab Põhja 35/10 kV alajaama likvideerimist ja kogu linna keskpinge võrgu tugevdamist, viies toite üle Tapa 110/35/10 alajaamale. Põhja alajaam asub linna põhjaosas Lehtse tee ja Leina tänav vahelisel maa-alal ning selle alajaama likvideerimine tõstab elektrivõrgu töökindlust. Plaanimat tööde tulemusena saavad suures mahus uuendatud linna keskpinge maakaablid ja asendatud vanad alajaamad uute kaugjuhitavate alajaamadega. Kuna uued alajaamad on au-

tuse klassi uus sisustus soetatud.

Projekteeriti Uudeküla-Porkuni ja Jäned – Jäned raudteejaama vahelised kergteed.

Alustati ettevalmistustöödega uue lasteaia rajamiseks Tapale ning selle käigus on koostatud tasuvusanalüüs. Kas ja millal detailplaneeringuni ja projekterimiseni jõutakse, on hetkel vara öelda.

Energiasäästu meetmed. Seoses üha kallinevate elektrienergia hindadega muutuvad järjest aktuaalsemaks erinevad energiasäästu meetmed. Ka Tapa vallas tegeletakse teemaga. Esimese asjana on otsustatud koostada valla suurte hoonekomplekside energiakulu auditid, mis annavad alusmaterjali edasiseks tegevusteks energiasäästu osas. Hange on korraldatud ning esimesena koostatakse energiaauditid Tapa ja Tamsalu gümnaasiumide hoonetele. See saab valmis veebruaril lõpuks.

Samuti otsime võimalusi hoonete sisevalgustuse osas säästu saavutamiseks. Hetkel on käsil Tamsalu spordihoonet suure saali ja Tamsalu Gümnaasiumi võimla tänaseks moraalselt ja füüsiliselt vananenud ning energiamahuka valgustuse kaasajastamise tööd.

Samuti on reguleeritud Tapa, Tamsalu ja teiste asulate tänavavalgustuse tööd nii, et tänavavalgustus lülituks sisse õhtul mitte liiga valgese ehk hiljem ning hommikul lülituks välja võimalikult vara. Seega on võimalik lühendada tänavavalgustuse tööaega ööpäeva tunni võrra või isegi rohkem. Väljastatud pole tulevikus ka öisel ajal tänavavalgustuse osaline väljalülitamine, kuid hetkel pole seda veel otsustatud.

Väikeste lokaalsete projektidega kaasajastatakse tänavavalgustus, kõigil eelduste kohaselt, Lehtses ning võimalik, et ka Moel ja Porkunis. Need tööd aga sõltuvad eelarveliste vahendite eraldamisest.

tomatiseeritud, siis muudab see terve elektrivõrgu märkimisväärselt töökindlamaks.

Tapa valla Üldplaneering on kehtestatud. Tapa Vallavolikogu kehtestas möödunud aasta 29. septembri istungil Tapa valla Üldplaneeringu (ÜP). See otsus tähistas väga suurele, neli aastat ja üheksa kuud kestnud tööle joone alla tõmbamist. Protsess kestis planeeritust mõnevõrra kauem. Üldplaneeringu koostamise vastu oli väga suur avalik huvi ning selle tõttu kulus esitatud arvamuste analüüsimisele ja vastamisele palju aega. Ka riigiasutuste huvide arvestamine ja kooskõlastuste saamine võttis oma osa. ÜP koostamise protsessile jätsi jälje ka koroonapideemia, mis tavaliselt aeglustas meie tööd. Esialgselt oli planeeritud, et ühinenud omavalitsused jõuavad ÜP kehtestamiseni kolme aasta jooksul. Üsna varsti sai selgeks, et see pole võimalik, ning keskvalitsus pikendas 2021. aasta kevadel käimasolevate ÜP koostamise tähtaega nelja ja poole aasta peale. Võib tõdeda, et suures plaanis mahtusime selle sisse.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud. On nii juhtunud, et praeguse Tapa valla moodustanud omavalitsustel oli planeerimisprotsess väga erinevalt üles ehitatud ja korraldatud. Kunagised Lehtse ja Saksi vallad ei omanud Üldplaneeringut üldse, Tapa linnas oli Üldplaneeringu seisusse tõstetud nõukogudeaegne generaalplaan. Ainukesena oli Üldplaneering koostatud ja kehtestatud endises Tamsalu vallas.

Lühidalt öeldes on Üldplaneeringu eesmärk kogu valla või linna territooriumi või selle osa ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määramine. Üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja detailplaneeringu koostamise ja detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekterimistingimuste andmise alus ning ÜP alusel võib kinnisomandile seada kitsendusi. Kokkuvõtlikult sõnastades paneb valla Üldplaneering paika mängureeglid kogu olemasoleva ja tulevase infrastruktuuri, ehitustegevuse, maakasutuse ja loodushoiu tsiviiliseeritud korraldamiseks.

Korrektiivid, mis erinevatel põhjustel said hankeplaani täitmiseks tehtud: Tapa Ülesõidu tänav rekonstrueerimine jäi möödunud aastal ära põhjusel, et pakutud ehitushinnad ületasid valla võimalusi. Loodetavasti jääb see objekt tänavu nii Teehoiukavasse kui ka valla eelarvesse ning Tapa linna elavaima liiklusega ja üks olulisemaid tänavaid saab korda tehtud.

Tamsalu kultuurimaja katuse rekonstrueerimise hange on korraldatud, tööd teostatakse käesoleval aastal.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

Kõige olulisem asja juures on aga see, et nüüdsest on Tapa valla Üldplaneering, mida omavalitsusel mitte kunagi varem pole olnud.

ÜLESKUTSE

Osale DANCON rännakmarsil

28. jaanuaril 2023 toimub Taani kontingendi organiseeritav DANCONi marss, mis sel korral läbib ka Tapa linna.

Taanlased paigutavad Kultuuri-koja juurde tehnilise väljapaneku ala-

tes kell 10.30–14.

Kell 10.55–11.00: Taani kontingendi operatiivülema DANCONi kõne.

Kohalikud elanikud on oodatud uudistama kaitseväge varustust, suhtle-

ma ning maitsema suupisteid ja rüüpa-ma kuuma jooki. Südamed ja hinged vajavad võitmist – ärgem jätkem neid üksi, vaid veendugem, et taanlastest liitlased on kohal!

Liituge meiega ja saate mõne Taani sõduriga vesteldes näha Taani peamist lahingutanki Leopard 2A7 ja

Taani varustatud soomustransporditööri Piranha V.

Samal ajal algab ja toimub marss läbi ja ümber linna, kus osaleb üle 500 sõduri neljast erinevast riigist ja ka kohalik tsiviilelanike grupp. Tegu on suurte traditsioonidega üritusega, mida Taani üksused viivad läbi kõiki

d e l

m i s -

siooni-

d e l ,

n ä i t a -

m a k s

oma k o h a l -

olekut.



Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor avatakse 1. veebruaril

Maapiirkondades elavatel peredel on võimalik hajaasustuse programmi toetuse abil välja ehitada hoonete välised veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemid ning autonoomne elektrisüsteem (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga) ning parandada juurdepääsutee olukorda.

Hajaasustuse programmi taotlusvooru avamise päevaks on kinnitatud 1. veebruar 2023 ning taotluste esitamise tähtpäevaks 3. aprill 2023.

Hajaasustuse programmist ei saa elutingimuste parandamiseks taotleda toetust pered, kelle majapidamised asuvad küll hajaasustuse piirkonnas, kuid jäävad tiheasustusalale (kehtestatud planeeringutes tiheasustusaladeks või määratud kompaktsed asustusega aladeks ja elanikke on üle 50); kus on toimiv ühisveevärk või kanalisatsioonisüsteem või asuvad need reoveekogumisalal.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele.

- Taotleja elab alaliselt vähemalt 1. jaanuarist 2023 hajaasutusega piirkonnas asuvas majapidamises, millele ta toetust taotleb.
- Taotleja elukoht on vähemalt 1. jaanua-

rist 2023 ka rahvastikuregistri andmete kohaselt selles majapidamises, millele ta toetust taotleb.

- Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektile võib olla ka kaastaotlejaid, kes peavad vastama taotlejaga samadele nõuetele. Näiteks kui tehakse puurkaev kahe majapidamise peale, on kaks kaastaotlejat.

Korterelamute puhul toetatakse tegevusi juhul, kui vähemalt 50% korterelamus elavatest leibkondadest vastab taotlejale kehtestatud nõuetele (elukoht, maksuvõla puudumine).

Maksimaalne toetus ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.

Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka ajavahemikus 2018–2022 hajaasustuse programmist saadud toetuse summa samale majapidamisele. Kehtib 2018. aastal kinnitatud määrus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/107012021004?>).

Tööd on lubatud alustada pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotus ning toetuse saajaga on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notaritasud, veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Projekti elluviimine peab olema lõppenud vähemalt taotlusvoorule järgneva aasta 31. oktoobriks.

Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada Tapa vallavalitsusele hiljemalt 3. aprillil. Juurde peab olema lisatud vähemalt kaks võrreldavat hinnapakumist planeeritavate tööde kohta. Taotlus esitada allkirjastatuna paberil või digitaalselt.

Taotlusvormid ning toetusmeetme info on leitav Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehelt <https://rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm-ja-tapa-valla-kodulehelt-alates-1-veebuarist-2023>.

LISAINFO:
ettevõtlusspetsialist
Marko Teiva, 5866 7515,
marko.teiva@tapa.ee

MIRIDON
veetöötlusseadmed

1.02.2023 - 3.04.2023

**HAJAASUSTUS
PROGRAMMI**

TAOTLUSVOOR

- Veeanalüüside teostamine
- Filterseadmete valik
- Filterseadme paigaldus
- Survetõste seadmete paigaldus

Täpsem info hajaasustuse programmi kohta kohalikust omavalitsusest!

www.miridon.ee | tel. +372 5066 775 või +372 7362 633
miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Täiskasvanuhariduse arendamine loob jätkuvalt uusi võimalusi

Kuido Merits
avalike suhete spetsialist/
Sõnumed toimetaja

Tapa Kultuurikojas toimus 10. jaanuaril projekti „AGENDA – Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava“ juhtgrupi laiendatud koosolek, mitmete valdkonna ekspertide poolt anti ülevaade arengutest täiskasvanuhariduses meil ja Euroopas.

Koosolekul peatuti põhjalikumalt täiskasvanuhariduse edendamisel, toodi välja oma kogemusi ja otsiti parimaid praktikaid edasiseks koostööks. Sõna said erinevad institutsioonide esindajad.

Ettekandeid tegid Kairi Solmann haridus- ja teadusministeeriumist, Ene Käpp ja Sirje Plaks ETKA Andrase esindajatena, Anna-Liina Väkras Sotsiaalministeeriumist, Kati Nõuakas Tallinna Tehnika-kõrgkoolist, Kätlin Kruse Rakvere Ametikoolist jpt.

Lääne- Virumaa täiskasvanuhariduse võrgustiku tegevustest rääkis Tiit Säbel, Lääne-Virumaa täiskasvanuhariduse koordinaator, ning Tapa valla kogemusi täiskasvanuhariduse edendamisel tutvustasid abivallavanem Riina Haljasoks, haridusspetsialist Tuuli Roostfeldt, noorsootööspeetsialist Regiina Kaima, Kultuurikoja direktor Heili Pihlak ja Tapa Vallaraamatukogu direktori asetäitja Ere Käärma.

Kõige selle raames käsitleti lähemalt eelmise aasta pilootprojekti, mille eesmärk oli läbi



Tapal kogunenud täiskasvanuhariduse eksperte tervitas vallavanem Valdo Helmela, kes osales samuti arutelul.

Foto: Kuido Merits

viia 2022. aastal motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist. Motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist. Motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist.

Tagasiside kokkuvõtte osas toodi olulisena välja kohalike omavalitsuste kaasamine ning selgitustöö tegemine, miks on vaja tegeleda vähese haridustasemega lapsevanematega. Kohaliku omavalitsuse töötajatel on tegelikult palju rohkem infot võimaliku sihtgrupi kohta, kuid koostöö on olnud mõlemapoolsest motivatsioonist. Madala haridustasemega inimeste ülesleidmine ja nendega tegelemine on väga oluline, sest see vähendab inimeste arvu, kellel

on raske tööd leida, kes on heitunud (ei õpi ega tööta ning ei otsigi selleks võimalusi) ja keda tuleb seetõttu toetada. Aktiivne, enesekindel ja eluga rahul olev inimene annab suurema panuse kohalikkusse ellu ning vajab vähem abi ja toetust.

Lääne-Virumaa viisid motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist. Motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist. Motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele, et julgustada nende õppesse tagasipöördumist.

Kokkuvõttes aitas projekt kaasa üsna mitmete osalejate jätkutegevustele. Pooleli jää-



Tapa Lasteaed Pisipõnn direktor Tea Välg pälvis tunnustuse motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele eduka läbiviimise eest Lääne-Virumaal.

Foto: Tuuli Roostfeldt

nud haridusteed asus jätkama kolm inimest: Tapa Gümnaasiumi, Rakvere Ametikooli ja Järvamaa Kutsehariduskeskuse. Erinevaid täienduskoolituse kursusi läbis kuus inimest ja huvihariduskoolituses osales viis inimest. Koostööd tehakse viie organisatsiooniga ja pooled osalejad osalevad erinevates õppevormides.

Ühiselt leiti, et üks tänuväärne võimalus lapsevanemaid toetada täiskasvanuhariduse omandamisel on lasteade kaasaamine sellesse tegevusse. Nii oli ka koosoleku kohtumispaik Tapal seotud sellega, et saada ülevaade motivatsiooni- ja haridustaseme väikelaste vanematele eduka läbiviimise tulemustest ja kohtuda nii valla kui maakonna täiskasvanuhariduse edendajatega.

Kõik eelmainitud tegevused toimusid Erasmus+ projekti „AGENDA – Euroopa täiskasvanuhariduse tegevuskava“ raames.

TASUB TEADA

Punamonumentide eemaldamisest avalikust ruumist

Tapa Vallavalitsus eemaldab avalikust ruumist punamonumendid Tapal Paide maantee 14 ning Tamsalus kultuurimaja pargis Sõpruse tn 3. Monumendid asendatakse neutraalsete hauatähistega.

Otsus võeti vastu lähtudes:

- sõjahaudade kaitse seaduse § 8 „Ümbermatmisele kuuluvad säilmed ja ümbermatmise otsustamine“ sätestatust;
- karistusseadustiku § 1511 sätestatust, kus sedastatakse et Eestis on keelatud agressiooniakti, genotsiidi, inimsusevastase kuriteo või sõjakuriteo toimepanemisega seotud sümboli avalik eksponeerimine neid tegusid toetaval või õigustaval viisil. Samuti on keelatud § 92 kohaselt sõjapropaganda ja § 151 kohaselt vaenu õhutamine;
- riigikantselei monumentide hindamise alamtöörühma otsusest;
- kaitseministeeriumi sõjahaudade komisjoni otsusest;
- muinsuskaitseameti seisukohast;
- pidades silmas, et teise maailmasõja ajal hukkunud inimeste matmispaigad ei saa olla objektideks, mille kaudu ning kus eksponeeritud sõnumile ja sümbolile tuginedes õigustatakse okupatsiooni, genotsiidi, totalitarismi, imperiumiideoloogiat ning nende egiidi all toimunud vägivalda nii minevikus kui tänapäeval;
- asjaolust, et punamonumendid on olnud provokatsioonide ajendiks ja sihtmärgiks.

Punamonumentide juurde maetud teise maailmasõja ohvrite säilmete ümbermatmise Tapa uuele kalmistule viib läbi Eesti Sõjamuuseum 2023. aasta jooksul.

Tapa Vallavalitsus



Foto: M. Abel

Kümnes maailmanädal Tamsalu Gümnaasiumis

Anne Kraubner
Tamsalu Gümnaasiumi inglise
keele õpetaja

Tamsalu Gümnaasiumis toimus 5.–9. detsembrini kümnes maailmanädal, mille läbiv teema oli „Sinust ja sinuga, Ukraina“.

Nädala jooksul suurenes õpilaste ja õpetajate teadlikkus Ukraina kriisist ja selle mõjust maailmale, täienes arusaam Ukraina ajaloost ning ukrainlaste kultuurist ja keelest. Õpilased väljendasid toetust Ukrainale oma loominguga (kunst, muusika), koolipere toetas heategevuslikult Ukraina vabastatud alade ülesehitust MTÜ Mondo kampaania „Iga aken loeb“ kaudu ning loodi sidemeid ka Eesti koolides õppivate ukrainlaste ja nende õpetajatega.

Nädal algas gümnaasiumile mõeldud ÜRO matkega, milles arutati Ukrainas toimuvat, kehtades erinevaid riike, ja püüti arutelu käigus leida lahendusi. Nädala jooksul valmistas kogu koolipere Ukraina muustritest „vabaduse keti“, mis läbis kogu koolimaja.

Teisipäeval olid meie külalisteks Veronika Svištš MTÜ Mondost, kes rääkis humanitaarabist Ukrainale, ning Patrik Persson ja Celal Yildirim Eesti Pagulasabist, nemad tutvustasid mängu „Teemantsaar“.

Nädal algas gümnaasiumile mõeldud ÜRO matkega, milles arutati Ukrainas toimuvat, kehtades erinevaid riike, ja püüti arutelu käigus leida lahendusi.

„Teemantsaar“ annab mängijatele teadmisi rände ja põgenike kohta ning võimaldab õpilastel olla osa positiivsest muutusest ühiskonnas. Mäng seob probleemid mängijate igapäevaeluga ja annab võimaluse uurida rändega seotud teemasid ning otsida probleemidele loovaid lahendusi.

Kolmapäevases töötoas „Kuidas luues maailma parandada (tekstiilitööstus ja selle varjuküljed)“ arutleti meie vilistlaste Tuule Laansoo ja Analiis Veeremaaga kiirmoe pahu-

poolt, taaskasutuse olulisust ja Ukrainale vajaliku abi andmist (võrkude punumine, sokkide kudumine jms). Õhtul toimus heategevuskontsert, mille käigus kogutud annetused kampaaniale „Iga aken loeb“ suunab Mondo oma kohalikele partneritele Ukrainas. Dobrobat koondab üle 38 000 vabatahtliku ja selle eesmärk on üles ehitada Vene vägede hävitatud külasid, linnu ja infrastruktuuri. Kontserdil esinesid külalistena Kadrinas õppivad ukrainlaste õpilased.

Neljapäeval võõrustasime ukrainlaste õpilasi Kuusalu Gümnaasiumist. Noored tutvustasid oma kodukohta Ukrainas ning õpetaja Svetlana Šikova-



ÜRO matke käigus kehtati erinevaid riike ja püüti arutelu käigus leida lahendusi Ukrainas toimuvale.



Ukraina õpilased Kuusalu Gümnaasiumist koos õpetaja Svetlana Šikovaga.

Fotod: Anne Kraubner

va viis läbi töötoa traditsioonilisest ukraina rahvakunstist – dekoratiivmaalimisest, mis pärineb Petrikivka külast.

Reede oli pühendatud filmidele „Slava Ukraini“ ja „Ukraina naised“.

Filmide vaatamisele järgnes arutelu. Nädala jooksul vaadati Eero Jansoni e-kuulistundi „Kuidas antakse Ukrainas humanitaarabi?“ ja kuulati Polina Tšerkassova „Maailmahoidjate lugusid“.

Head traditsioonid ukrainlaste elus

Ljubov Laur
Ukraina organisatsioonide
assotsiatsioonide Eestis
asepresident

Iga rahva ja iga end üheks või teiseks inimrühmaks pidava inimese elus on väga oluline traditsioonide hoidmine.

Talvist tsüklit eristab rikkalikum pühade nimekiri, mida inimesed püüavad pidada ja mida nad mõnuga tähistavad, olenemata sellest, kus nad elavad ja kuhu saatus inimese teatud asjaoludel viib. Juhtus nii, et tuhanded ukrainlased olid teadaolevatel põhjustel sunnitud oma sünnikohast lahkuma ja Eestisse elama asuma.

Osa neist sattus Tapa valda ja Tapa linna, need on peamiselt lastega naised või vanemad inimesed. Igaüks neist on mitte ainult leidnud elukoha, vaid ka saanud endale töökoha.

Lapsed käivad vastavalt vanusele lasteaias või õppeasutuses. Kõik ei ole meie kannatanud kangelaste elus täiuslik või nagu me tahaksime: kellelgi võib valmistada raskusi terviseprobleemide lahendamine ja arstiabi saamine, keegi pole ehk saanud piisavalt tähelepanu sotsiaalteenistustelt.

Üldiselt suhtuvad sõjapõgenikud aga ellu positiivselt, tundes tänuvõlgu riigi ja kohaliku omavalitsuse – kogu Eesti rahva ees, kellega nüüd tuleb igapäevaselt suhelda, töötada ja



Traditsiooniline jõululaud Ukrainas, kaksteist lihavaba rooga.

Foto: kovalnadiya.ukr.net, Depositphotos

lihtsalt tavalist elu elada.

Õigeusu kristlaste peamise püha – jõulude – elõhtul püüdis iga pere, sõltuvalt võimalustest, järgida teatud tähistamise traditsioone või vähemalt meenutas soojalt, kuidas see Ukrainas oli.

Jõululaupäeva õhtul nimetatakse pühaks ehk Kristuse sünni õhtuks. Sel päeval peaksid kõik pereliikmed olema kodus, aitama üksteist pidulike ettevalmistuste ajal.

Kombekohaselt koristasid perenaised pühaks hoolega maja, puhastasid korterit, katsid uued või puhtaks pestud laudlinad ja käterätikud ning püüdsid kõigile pereliikmetele uued riided ette valmistada. Inimesed valmistasid oma mesilaste vahast pühadeküünlaid, et lugeda vastavaid palveid.

Ja siis 6. jaanuari koidikul hakkas perenaine valmistama kahteist rooga,

mis sümboliseerisid kahteist apostlit. Kuna jõuludele eelneb pikk neljakümpäevane paast, peavad kõik püha õhtusöömaaja toidud olema lahjemad, n-ö paastutoidud.

Peamine jõuluroog on *kutya* – rosinat, mooniseemnete, mee ja pähklikega segatud nisu- või odrapuder. Samuti peab kompot laual olema.

Tähtsaks pühade jõuluritualliks on laua kaunistamine. Traditsiooniliselt kaetakse see värske heina või põhuga, peale valatakse veidi teravilja ja kaetakse laudlinaga. Laua nurkadesse laudlina alla pannakse küüslauguküüned, mis kaitsevad perekonda haiguste ja kurjade jõudude eest. Rukki-, nisu- või kaeravihk *diduh*, mis sümboliseerib saaki ja õitsengut ning on perekonna talisman, peaks seisma majas aukohal.

Piduliku laua taha tuleb istuda koos esimese tähe ilmumisega, mis sümboliseerib Jeesuse sündi. Püha õhtu algab traditsiooniliselt palvega elavate tervise ja surnute rahu eest. Pere mees istub esimesena laua taha, süütab jõuluküünla ja õnnistab õhtusööki, misjärel ta maitseb *kutya*’t ja jagab seda pereliikmetele vahel.

Ukrainas on jõulupühad paganliku traditsiooni kohaselt seotud esivanemate kultuse ja surnute hingede austusega. Pärast püha õhtusööki jätab ukrainlased igast roast lusikataie surnud sugulaste vaimudele (mõnes piirkonnas ei korista nad üldse lauda) või panevad *kutya* nende jaoks aknalauale.

Järgmisel hommikul tervitatakse inimesi rõõmsalt fraasiga „Kristus on sündinud!“ ja vastuseks öeldakse: „Me ülistame teda!“ Sel päeval on kombeks minna kirikusse pidulikule palvele, aga ka külla sugulastele.

Erinevalt jõululaupäevast ei piirdu ta nüüd enam ainult kiirema või kerge ma toiduga. Sel päeval pannakse lauale sink, vorst, munad, tarretis jne.

Kohustuslik jõulutraditsioon on laulmine – komme, mille käigus lauljate rühmad kiidavad võõrustajaid lauludega. Enamasti sisaldavad sellised laulud õnnesoove, soovatakse üksteisele tervist ja küllust. Laulmise lõpus annavad võõrustajad lauljatele maiustusi või ka raha.

Veel üks ukraina jõulude tähistamise traditsioon on ennustamine.

Usuti, et sel päeval on ennustada kõige tõepärasem, kuna piirid elavate ja surnute maailma vahel muutuvad kõige õhemaks ning inimmaailma tungivad teispoolded jõud, paljastades tuleviku saladused.

Lisaks järgivad ukrainlased pikka traditsiooni, et sel päeval tuleb omavahel ära leppida, andestades üksteisele süüteo.

Sel aastal väljakuulutatud jõulurahu sisendas iga ukrainlase hinge lootust, et sõda võib peagi lõppeda ja suurem osa neist naaseb koju ... Aga kas see on nii?

Ajal on omapära mõne jaoks halastamatult lennata ja teiste jaoks väga aeglaselt venida: kõik oleneb iga inimese hoiakust, tema oskusest nii oma aega juhtida kui oskusest teatud probleemide lahendamiseks.

Tahaksin soovida kõigile, kes on läbi elanud raskusi, et uus aasta saaks neile hüppelauaks keeruliste probleemide lahendamiseks, et iga inimese vaimne tervis oleks korras.

Eesti ukrainlaste nimel täname siiralt kõiki inimesi – võimuesindajad, haridusjuhid, ettevõtjad jpt –, kes on sõjapõgenike abistamiseks juba enam kui kümne kuu jooksul tegelenud keeruliste probleemide lahendamisega.

Soovime oma kaasmaalastele, et nad saaksid oma elu Eestis üles seada nii, et selles oleks võimalikult palju positiivset!

Head uut aastat teile kõigile!

Tapa laste- ja noortekeskuse tagasivaade eelmisele aastale

Ave Pappe
Noorsootöötaja

Me kõik teeme kokkuvõtteid kas kuu, kvartali, poolaasta või miks mitte ka aasta järel. Kui ma vaatan aastasse 2022, siis vaatamata raskustele võin rahuliku südamega mõelda, et see aasta läks päris hästi. Tekib küsimus, et millega ma seda mõõdan, et läks hästi? Kas hästi minemist saab mõõta rahas?

Kui projektidega on lisategevusteks Tapa valda juurde toodud üle 17 tuhande euro, siis ju peaks päris hästi olema. Tegelikult ei mõõda ma hästi minekut mitte rahas, vaid selles, kui palju on meie noortel olnud lisavõimalusi oma vaba aja veetmiseks. Eelmise aasta alguses käisime me päris palju noortega väljasõitudel, kus noored said tutvuda erinevate põnevate paikadega. Nii külastasime me Kohtla Kaevandusmuuseumi, Palmse

Üsnagi suur väljakutse meile oli Ukraina-Eesti päevalaager, milles osales kokku 30 noort ning mis kestis viis päeva.



Tapa valla noored tutvustamas Türgis Eesti toitu.

Foto: Urmo Reitav

jud väljasõidud on olnud ööbimistega ning siis on kindlasti üheks osaks olnud grupitööd/mängud/jututoad.

Oma tegevustes oleme pööranud tähelepanu ka perekonnale kui tervikule ja nii on saanud teoks meeleolukad

väljasõidud koostöös Luureretkede

meeskonnaga. Lastekaitsepäev on see, kui ootame kõiki osa saama vahvatest ühistevõistlustest. Läbi aegade oleme läbi viinud õpilasmalevaid ning meie Tapa valla, Tapa linna õpilasmaleva eripära on senini kindlasti olnud see, et me teeme väga palju väljasõite oma noortele, kus peab kindlasti olema silmaringi arendavaid tegevusi, kuid kindlasti ka lihtsalt lõbusaid tegevusi noortele.

Sügisel viisime läbi noortekoolituse Võsul, millest võtsid osa ka meie Tapa vallavalitsuse ametnikud, kes on huvitatud noorsootöö arengust meie koduvallas. See kohtumine oli väga vahva ja vajalik nii noorte kui ka ametnike poolt vaadatuna.

Üsnagi suur väljakutse meile oli Ukraina-Eesti päevalaager, milles osales kokku 30 noort ning mis kestis viis päeva. Tegevusi sai teha nii koha-

peal Tapal kui ka väljaspool ning tagasisidet lugedes oli suur rõõm tõdeda, et enamik noori soovitaks sellist laagrit ka oma sõpradele. Täiesti teismoodi kogemus oli juhtida pärimusteadmiste alast koolituspäeva, millest hommikupoolik oli suunatud gümnaasiumiõpilastele ja mida viisid läbi Piret Päär ja Cätlin Mägi. Noored said teada, milleks on vaja lugusid ja kuidas lugusid talletada, ning iga noor sai ka algteadmised parmupilli mängimise kohta. Öhtupoolikul koolitas Piret aga meie tublisid õpetajaid.

Detsembrikuus käisid meie valla neli noort Erasmus+ projektiga Türgis, kus veedeti kokku üheksa tegusat päeva. Projekti teemaks oli küberkiusamine ning laagris osalesid peale meie noorte veel Itaalia, Kreeka, Türgi, Ungari ja Bulgaaria noored.

Peale kõikide nende eelpool mainitud tegevuste olid veel ka noortekeskuse sisesed tegevused ja neidki oli tegelikult päris palju, kuid siin ma neid ette lugema ei hakka. Kellel on huvi, saab ennast meie tegevustega kurssi viia Tapa Lastekaitse Ühingu Facebooki lehel.

Meie tegevused on saanud teoks tänu Haridus- ja Teadusministeeriumile, Rahandusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Eesti Noorteühenduste Liidule, AS Põlluvarele, Pria Leaderi programmile ning Tapa Vallavalitsusele.

Alates 01.01.2023 muutus töökorraldus Tamsalu jäätmejaamas

Seoses uue hankeperioodi algusega ning jäätmejaamade tööühtlustamisega muutus alates 01.01.2023 oluliselt Tamsalu jäätmejaama töökorraldus. Jäätmejaamas kontrollitakse ID-kaardi alusel elanike rahvastikuregistrijärgset elukohta. Sellest, kas elanik on Tapa valda sisse kirjutatud või mitte, sõltub jäätmete vastuvõtmise hind. Hinnakirjas on eraldi hinnad sissekirjutusega elanikele (sh korteriühistutele) ja sissekirjutusega elanikele. Tasuliste jäätmete puhul tuleb arvestada, et jäätmeid on vaja jäätmejaamas kaaluda, et vastuvõtja saaks jäätmete koguse sisestada infosüsteemi ning elanik vastavalt hinnakirjale nende jäätmete eest tasuda. Kuna jäätmejaamas on hetkel ainult kahvelkäruskaal, peab jäätmete kaalumiseks neid kaks korda tõstma (autost kaalule ning kaalult konteinerisse). Mõõname, et tegemist ei ole kõige mugavama ja kindlasti mitte ideaalse lahendusega, ning loodame selles osas elanike mõistvale suhtumisele. Suurte koguste korral on võimalik minna Tapa jäätmejaama või Lääne-Viru Jäätmekeskusesse, kus on olemas autokaal. Vallavalitsus on teinud ettepaneku ka Tamsalu jäätmejaamas vastava kõvakattega ala rajamiseks ja autokaalu paigaldamiseks. Lõplikult selgub see võimalus siis, kui volikogu on uue aasta eelarve vastu võtnud.

Palume arvestada, et jäätmejaamas võib seoses rahvastikuregistrijärgse elukoha kontrollimisega, jäätmete kaalumise ja nende eest tasumisega tekkida järjekord ja jäätmete üleandmine ei käi nii kiiresti kui varasemalt.

Meelespea jäätmete toojale

- Jäätmejaama minnes tuleb kaasa

TAMSALU JÄÄTMEJAAMA HINNAKIRI

Jäätmete liigid	Jäätmekood	Ühik	Hind sissekirjutusega elanikule ja korteriühistule (€)	Hind sissekirjutusega elanikule (€)
Vanarehvid	16 01 03	tk	0	0
Segapakendid	15 01 06	t	0	0
Paber ja papp (ajalehed, ajakirjad, raamatud)	20 01 01	t	0	0
Elektri- ja elektroonikajäätmed	20 01 21*	t	0	0
	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36			
Patareid ja akud	20 01 33* 20 01 34	t	0	0
Metallijäätmed	20 01 40	t	0	0
Plastid (ämbrid, kausid, plastikust keldud)	20 01 39	kg	0	0
Ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid	15 01 10*	kg	0	0,70
Lahustid	20 01 13*	kg	0	0,60
Happed	20 01 14*	kg	0	4
Leelised	20 01 15*	kg	0	4
Fotokemikaalid	20 01 17*	kg	0	4
Pestitsiidid (väetised, taimekaitsevahendid)	20 01 19*	kg	0	4
Õlijäätmed (vanaõli)	20 01 26*	kg	0	0,70
Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	20 01 27*	kg	0	0,70
Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained (kodukeemia)	20 01 29*	kg	0	3
Tekstiilijäätmed	20 01 10	kg	0	0,12
	20 01 11			
Sortimata ravimikogumid	20 01 98*	kg	0	3
Õlifiltrid	16 01 07*	kg	0	0,70
Ohtlikke aineid sisaldav puit (värvitud, lakitud, immutatud ja muul moel töödeldud puit)	20 01 37*	t	0	450
Suurjäätmed (mööbel, suured vaibad, madratsid, rulood, kardinapuud, WC-potid, kraanikausid, linoleum)	20 03 07	t	0	150
Puidujäätmed (puhas ja töötlemata puit)	17 02 01	t	0	50
	20 01 38			
Klaasijäätmed, peeglid	20 01 02	t	90	90
(v.a autoklaasid, armeeritud klaas)	17 02 02			
Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	17 06 05*	t	120	120
Ehitus- ja lammutussegapraht	17 09 04	t	120	120

võtta ID-kaart. See on vajalik jäätmete tooja registreerimiseks ja rahvastikuregistrijärgse elukoha kontrollimiseks.

- Jäätmed peavad olema eelnevalt sorteeritud. See on vajalik jäätmejaama töö sujuvuse tagamiseks. Kui inimene tuleb jäätmejaama sorteerimata jäätmetega, siis võib jäätmejaama töötaja keelduda jäätmete vastuvõtmisest.

- Elektri- ja elektroonikaseadmed peavad olema komplektsed. Detailideks võetud kodutehnika ei kuulu tootjavastutuse alla ning neid jäätmejaamas vastu ei võeta.
- Mööbel tuleb enne jäätmejaama viimist lammutada detailideks. Lammutamata kapid võtavad konteineris liiga palju ruumi ning „õhu“ vedamine ei ole keskkonna seisukohalt

mõistlik tegevus.

Jäätmejaama lahtiolekuaegades muudatusi ei ole. Jäätmejaam on avatud kolmapäevast reedeni 11.00–18.00, laupäeval 12.00–17.00, pühapäeval 10.00–14.00. Riiklikel pühadel on jäätmejaam suletud.

Küsimuste korral pöörduge keskkonnaspetsialisti poole: Mailis Sepp, 51931564, mailis.sepp@tapa.ee.

LÜHIDALT

Ambulatoorsete patsiendikaartide väljastamine Rakvere Haiglas

Rakvere Haigla arhiivis on Rakvere linna ja ka mitmete maakonnas varasematel perioodidel töötanud ambulatooriumide patsiendikaarte. Oleme need oma arhiivis süstematiseerinud. Teile tervishoiuteenuse edasise osutamise juures me neid ei vaja ja nüüd saame need patsientide koduarhiividele üle anda.

Taotlemiseks palume täita elektrooniline avaldus (www.rh.ee/dokumentide-valjastamine) ja allkirjastada digitaalselt meie kodulehe kaudu. Samuti on võimalik avaldust täita paberkanjal meie registratuuris Lõuna põik 1, Rakvere. Oluline on, et avaldaja on patsient ise. Paberkanjal avalduse täitmisel kontrollitakse kohapeal Teie isikusamasust ning selleks on oluline võtta kaasa seadusjärgne isikut tõendav dokument.

Kui dokumendid on Teie jaoks valmis pandud või kui meie arhiivis vastavaid dokumente ei leidu, siis sellest teavitatakse Teid elektrooniliselt või telefoni teel. Dokumendid väljastatakse haigla registratuurist. Patsiendikaartide kättesaamiseks on vajalik samuti esitada isikut tõendav dokument patsiendil endal või tema poolt volitatud isikul, kes on varasemalt avalduses nimetatud.

Posti teel dokumente ei edastata. Täiendav informatsioon haigla sekretäril telefonil 322 9010



Fotol seisab Arsi Aarma vasakul, tema kõrval Tapa Muusikakooli õpetajad kooli algusaegadel. Foto: Tapa Muuseum

Arsi Aarma sünnist möödus 115 aastat

Tiina Paas
Tapa Muuseumi juht

Arsi Aarma (kuni 1934. aastani Arseni Noppasson, nimevahetus toimus 01.01.1935.) sündis 3. jaanuaril 1908. aastal Rakke vallas Koluveres, sai hariduse Tartu õpetajate seminaris, hiljem õppis Tondi sõjakoolis. Ta oli ka pärast sõjakooli lõpetamist seotud riigikaitsega. 1940. aasta 22. veebruari „Päewalehest“ leiab fakti, et kaitseliidus teeninud Arsi Aarma auastet muudeti lipnikust nooremleitnandiks. Sel ajal teenis ta Kaitseliidu Tartumaa malevas. 1938. aasta vabariigi aastapäeval autasustas Eesti president Konstantin Päts Arsi Aarmat Kotkari kuldristiga riigikaitse teenete eest.

Tapale jõudis Arsi Aarma pärast kümne aasta pikkust stalinlikus vangilaagris viibimist 1957. aastal. Ta oli mobiliseeritud 28.06.1941 Punaarmeele leitnandina, arreteeriti 19.11.1943 ja mõisteti 26.08.1944 §58-10; 58-11 alusel vangilaagrisse, kuna kuulus kaitseliitu. Nagu ta ise Tapa kooli noortele orkestrantidele rääkis, päästis teda vangilaagris kriminaalide omakohtust nii klaverimänguõskus, mida ta oli õpetanud vangilaulemate lastele Saksamaalt

konfiskeeritud trofeeklaveril, kui ka puunikerdised, eriti malendid.

Arsi Aarma oli täielikult lastele ja koolile pühendunud õpetaja. Ta tegutses koolimajas hommikust hilisõhtuni: päeval laulmistunnid, õhtul mitme vanuseastme koorid, laulu- ja instrumentaalansamblid ja suurima tööna õpilastest sümfooniaorkester. Ta remontis ise ka tollaseid kehvi puu-, vask- ja keelpille. Lisaks keskkoolile õpetas Arsi Aarma ka muusikakoolis, oli seal üks esimesi õpetajaid koos Ilmar Mägi, Mia Krooni ja Leida Viiraltiga.

Arsi Aarma ja Tapa 1. keskkooli sümfooniaorkestri tippsaavutuseks oli kuu aega kestnud reis 1967. aasta augustis ja septembris Kaukaasiasse Mustamere äärsesse pioneerilaagrisse Orjonok, kus toimus tollase kombe kohaselt üleliiduline koolinoorte kunstilise isetegevuse konkursi võitjate preemiaalager oktoobrirevolutsiooni 50. aastapäeva auks. Tapa Keskkooli ligi 60-liikmeline orkester esindas Eestit. Tema harrastuseks oli mitmesuguste puunikerduste valmistamine, millest koostas ka näituseid.

Seitsmekümnendatel aastatel, olles pensionieas, siirdus Arsi Aarma Rakkesse, kus jätkas veel aastaid muusikaõpetajana, elas kõrge vanuseni. Ta suri 13.11.2002, olles 94-aastane, ning on maetud Rakke lähedale Ao kalmistule.

Lehtse Talikross toimus taas

Maario Silm

Lehtses Pärnamäel toimus 7. jaanuaril järjekorras juba 4. Lehtse Talikross.

Rattakrossi formaadis toimunud võistlus oli rattahooaja avapaukuks ning tõi väikesesse metsatukka võistlejaid üle Eesti.

Võistlusrada, 2,5 km pikkune tehnilisi elemente täis ring, mida läbiti tunni jooksul 8 korda, on aastast aastalt muutunud, kuid suures osas siiski sama ning sobilik just talviseks rattakrossiks. Medaleid jagati võistlusklassides MTB

(tava-maastikurattad), FÄT (maastikurattad, mille rehvimõõt laiem kui 3,8") ning lisaks tavaratastele selgitati Lost In Woods E-Bike Cup arvestuses välja ka Eesti karikavõitjad E-Bike'i arvestuses.

Seekord mängis oma osa võistlusest ka korralik talveilm: -15-kraadise külmaga tuli võistlejatel leida sobiv riietus, mis lisaks sooja andmisele võimaldaks ka võistluskiirustel mugavalt sõita. Pealtvaatajatele pakus mõnusat äraolemist lõkketuli ning võistluskeskuses jagatav soe glögi.

Kokku ületas finišijoone 36 võistlejat, kelle hulgas lisaks meestele ka kaks naisvõistlejat.

MTB arvestuses tuli võitjaks Lauri Malsroos, Armin Pilve ja

Arvi Romandi ees. Fätbike'i arvestuses olid poodiumil Margus Malva, Rasmus Pärsim, Margo Kippasto. E-Bike'i arvestuses oli ainsaks osalejaks ja seega vabaklassi võitjaks Kalle Takel. E-Meeste klassis oli esikolmik Maario Silm, Ranno Kivistik, Mart Kukk. E-Juunioride (12–16 a) võitjaks tuli Riko Mäeuibo.

Kogu paremusjärjestus on leitav aadressil <https://antrotsenter.ee/tulemused/2023lehtsekrossag.pdf>.

Korraldajad tänavad toetajaid: Adventures.ee, Bikestore.ee, Coffe Habits OÜ, TEXAS Cantina, Oskari Laskepaik, Saunarent24.ee, Naudingu Talu. Samuti kõiki vabatahtlikke, kes aitasid kaasa võistluse korraldusele ning raja ettevalmistusele.



Arenduskoja LEADER strateegia koostamise rahvakoosolekud

Heiki Vuntus
tegevjuht

MTÜ Arenduskoda koostab uueks LEADER perioodiks (2023–27) tegevuspiirkonna (Haljala, Kadrina, Kuusalu ja Tapa vald ning Loksa linn) LEADER strateegiat.

Strateegia prioriteetide, eesmärkide ning tegevuste tutvustamiseks ning piirkondade vajaduste täpsustamiseks toimuvad rahvakoosolekud:

23. jaanuaril Kolgaküla Rahvamajas; 24. jaanuaril Loksa Kultuurikeskuses; 25. jaanuaril Võsu Rannaklubis; 26. jaanuaril Kadrina Raamatukogus; 30. jaanuaril Tapa Kultuurikoja; 2. veebruaril Kuusalu Rahvamajas. Kõik

koosolekud algavad kell 15.00.

Päevakord

1. MTÜ Arenduskoda LEADER perioodi 2014–2022 lühikokkuvõte.

2. MTÜ Arenduskoda LEADER perioodi 2023–2027 prioriteetid, eesmärgid, tegevused.

Kutsume piirkonna ettevõtjaid, kohalike omavalitsuste ning kogukondade esindajaid ja tulevasi potentsiaalseid toetuse taotlejaid oma sõna sekka ütlema strateegia paremaks muutmise!

Osalemisest palume teada anda, registreerides end lingil forms.gle/NfiVzaox9Dc9n6CN8.



2023 on Eesti sauna-aasta!

1. jaanuaril 2023 viskasid Eestis sajad inimesed leili! Ja seda pidulikult kui tavaliselt, sest aasta 2023 on pühendatud saunale: saunakultuurile, -kombestikule, -toodetele, -ettevõtetele, -kogukondadele, -eestvedajatele ning kõigile, kel saun on hinges.

Sauna-aasta koduleheküljel on sauna2023.ee, kus on üle 140 sauna ja 21 erinevat saunatüüpi ning osalisi järjest lisandub.

Traditsioone austav sauna-aasta on ellu kutsutud, et edendada, propageerida tervislikku ja sotsiaalset saunakultuuri. Levitada saunatar-kust ja -tavasid. Ohutada saunateadust, saunaloo uurimist ja tutvustamist. Aasta jooksul on ilmumas raamatuid ning teada on ka vähemalt üks dokumentaalfilm – „Savvusanna sõsarad“.

Sauna-aasta raames toimuvad saunateemalised loengud ja arutelud nii kodu- kui välismaiste saunautent-siastide poolt, loome võimaluse käia saunas virtuaalselt, räägitakse EAS ja Kredex Ühendatud turismiosa-

konna abil välisajakirjanike, reisikorraldajate ja turismiproffidega, ning koostöös ettevõttega Touringery luuakse jagatud saunakogemuse võimalus – osta üksikpiletina osalus mõnes saunateenuses, nii nagu täna on see võimalus avalikus saunas.

„Viskame rõõmuga koos Eestiga sauna-aasta tähistamiseks leili ning kutsume üles üheskoos tähistama ka Soomes ja Rootsis ülipopulaarset saunapäeva, mis toimub igal aastal juuni teisel laupäeval. See on Soomes lausa nii suur püha, et on olnud arutelud saunapäeva lisamisest riiklike tähtpäevade nimistusse,“ ütles Ülemaailmse Sauna Assotsiatsiooni (ISA) president Risto Elomaa.

Maalehe päringul ning Ehitusregistri andmetel on Eestis ~100 100 sauna. Seega keskmiselt on Eestimaal ühe sauna kohta 13,3 elaniku. Kõige enam on saunasid Harjumaal, kokku 47 700, järgnevad Tartumaa 16 000 ja Pärnumaa 8 600 saunaga. Saun on olnud eestlaste põhiõigus. Lisaks traditsioonilisele saunatamisele kutsume kõiki eestimaa-

lasi sauna-aasta ajal kasvõi üks kord osa saama juhendatud saunateenusest, kus saunameister viib läbi oma perekonna pärimusest ja kommetest lähtuvalt saunasessiooni. Saunameistrite loetelu, mis samuti ajas täieneb, on leitav kodulehelt. Eestit väisavatel külalistel soovitage aga läbi saunaelamuse saada tunnetuslik kogemus eestlaseks olemisest – olgu see siis mõnes avalikus- või turismi-ettevõttes broneeritud saunas.

Sauna-aasta idee autor on ajakirjanik Rein Sikk ja eestvedaja Eesti Maaturismi Ühing, kes viimased aastad on muuhulgas tegelenud Eesti Saunatee võrgustiku ülesehitamisega ja kuulub alates 2022. aastast Ülemaailmsesse Sauna Assotsiatsiooni (ISA).

ROHKEM INFOT:

Sauna-aasta tegevuste kohta

Elin Priks

5212096

saunaasta2023@maaturism.ee

Foto: www.sauna2023.ee



Laupäeval Laululinnus

Tiit Uus

Laupäeva, 10. detsembri lõuna paiku kogunesid Laululinnu külalistemajja Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi liikmed ja mõttekaaslased. Avasõnad ütles TMS Seltsi juhataja Maie Nõmmik. Mälestati leinaseisaku ga meie hulgast lahkunud seltsi liikmeid: seltsi kauaegset juhatajat Aadu Uudmäed, Helga Truupõldu ja Paul Kasekampi.

Seejärel peeti maha seltsi üldkoosolek, üldkoosolekut juhatas Riho Tell ja protokollis Hannele Valdok. Maie Nõmmik esitas aruande aasta tööst ja tegemistest. Järgnes uute liikmete – Riho Telli, Urmas Tamme, Elle Alliku, Helder Pugast, Eve Salu ja Kaido Klemmeri – seltsi liikmeks vastuvõtmine. Pärast seda olid kõik üldkoosolekust osavõtjad TMS Seltsi liikmed.

Järgnes seltsi liikmete autasustamine. Tamsalu Muuseumi aukiri omistati TMS Seltsi liikmele Hanno Tammele järjekindla ja väljapaistva töö eest Porkuni lahingu 78. mälestuspäeva ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Eriti peab esile tõstma Hanno Tamme osa Porkuni lahingu sümboliks kujunenud vaskristi, mille autor ta on, paigutamisel koos valmistaja, sepa Ermo Loodiga, Väike-Maarja kiriku sisseinale.

Tänukiri anti Ülo Vildersenile mahuka trükimaterjali Vajangu ja Kuie küla kohta üleandmise eest Tamsalu Muuseumile. Tänukiri anti Milvi Ruubenile kauaaegse ja eeskujuliku töö eest Tamsalu Muuseumi hüvanguks.



Sirje Luik mängib akordionil ja kaasa püüavad laulda Hannele Valdok, Leho Valdok, Helder Pugast, Rein Reinhold, Hiile Hiie, Elle Allik ja Elle Olt.

TMS Seltsil on kombeks autasustada seltsi liikmeid juubelite puhul Tamsalu Muuseumi aukirjade ja tänukirjadega.

Seoses 80 aasta juubelisünnipäevaga autasustas TMS Seltsi juhataja Malle Annus aukirjaga ja 50 aasta juubelisünnipäeva puhul Anneli Telli tänukirjaga.

Edasi toimus TMS Seltsi 2023. aasta tööplaani arutelu ja arutelu ka Meritsa maja ning Tamsalu Muuseumi võimaliku saatuse üle. Tapa Vallavalitsus on avaldanud mõtte muuseumimaja maha müüa ja Tamsalu Muuseumi varad majast kuhugi mujale paigutada.

Üldkoosoleku lõpetas Sirje Luige poolt koostatud video vaatamine, mis koostatud fotodest, millel kajastatud möödunud aastail toimunud sündmused.

Järgnes pidulik advendilõuna.

Toit oli maitsev ning Anne ja Toivo Halliku külalistemaja vääriline. Kui kõht oli täis söödud, toimus väikene kultuuriline etteaste, mille korraldas Sirje Luik. Ta jagas peoliste välja laululehed, võttis kätte akordionid ja hakkas esitama jõuluteemalisi pillilugusid. Kogu seltskond, igati vastavalt oma võimetele, püüdis vapralt kaasa laulda.

TMS Seltsi üldkoosolekust ja advendilõunast võttis osa kokku 21 seltsi liiget: Maie Nõmmik, Tiit Uus, Hiile Hiie, Malle Annus, Ahto Annus, Anneli Tell, Riho Tell, Hannele Valdok, Leho Valdok, Sirje Luik, Milvi Ruuben, Anne-Elss Hiip, Elle Olt, Rein Reinhold, Helder Pugast, Urmas Tamm, Eve Salu, Elle Allik, Kaido Klemmer ja peo perenaine Anne Hallik ning peremees Toivo Hallik.

Üldkoosolek tegi pöördumise Tapa Vallavalitsuse poole, et ka Tamsalu

rahvas saaks oma arvamuse välja öelda Meritsa maja ja Tamsalu Muuseumi varade edasise saatuse kohta. Tamsalu Muuseum soovib jätkata tegutsemist ja muuseumitööd ka edaspidi Tamsalus Kesk tn 2 asuvas, rahva hulgas tuntud Meritsa majas.

TMS Seltsi üldkoosolek möödus väljapeetud ja tõises õhkkonnas Riho Telli kindlal juhtimisel. Koosviibimise toitvam osa ja kultuuriprogramm olid ka igati meelepärased ja kõik osavõtjad jäid selle üritusega nähtavasti rahule.

Suur tänu Anne ja Toivo Hallikule TMS Seltsi liikmete vastuvõtmise eest Laululinna Külalistemajas. Suur tänu Sirje Luigele meeleoluka muusikalise etteaste ja video eest, aga suur tänu ka kõigile seltsi liikmetele, tänu kellele see üritus üldse toimus.

Kohtumiseni järgmistel koosviibimistel.



Anneli Tell. Foto: Sirje Luik



Malle Annus. Foto: Sirje Luik

Patareide hinnatõusu aitab ohjeldada nende usinam kokkukogumine

Patareide tootmiseks kasutatavate maavarade hinnad on kriisi ajal mitmekordistunud, mis toob paratamatult kaasa ka patareide ja akude hinnatõusu. Kui suudaksime usinamalt kasutatud patareid kogumiskasti viia, saaks neid kasutada uute patareide tootmiseks. See aitaks säästa kalleid ressursse ja pehmedada põntsu rahakotile.

Eurooplased on Eesti inimestest märksa tublimad vanade patareide kokkukogujad. Keskmiselt jõuab Euroopa riikides iga teine patarei pärast kasutamist kogumiskasti. Luksemburglased aga suudavad lausa 71% patareidest ja akudest



kokku koguda. Eesti inimesed viivad vaid 30% kogumiskastidesse ja sama palju visatakse olme-

prügi hulka.

„Patareid ja akud sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mis on

tavaprügi hulka visates suureks ohuks loodusele ja inimestele,“ ütles keskkonnaminister Madis

Kallas. Näiteks sisaldub neis koobaltit, pliid, liitiumit ja niklit, mis on kriitilise tähtsusega ja raskesti kättesaadavad toorained.

„Saame vanades patareides ja akudes olevat väärtuslikku materjali uuesti kasutada ning suunata selle uute patareide valmistamisele, kuid sellega on meil esmalt vaja need eraldi kokku koguda,“ selgitas Kallas.

Ajaga kasvab nõudlus patareide ja akude järele tormilise tempoga – juba 2030. aastaks toodetakse neid senisest 10 korda rohkem. 2040. aastaks aga suureneb akude ja patareide jäätmete hulk ligi 700 korda. Hoogustuv tootmine suurendab nõudlust üha enam

maavarade järele, mille kaevandamine on kallim keskkonnale koormav ja ohustab elurikkuse püsimist.

Tallinna Ülikooli tudengite hiljutisest uurin- gust selgus, et inimesed, kes patareid eraldi ei kogu, hindavad oma majapidamistes tekkivat patareide kogust väikeseks ja keskkonnale väheohtlikuks. „Tegelikult on iga olmeprügisse visatud patarei ohtlik. Iga kogumiskasti viidud patarei seevastu aitab loodust hoida ning säästa uute patareide tootmiskuludelt,“ sõnas keskkonnaministeeriumi asekan- tser Kaupo Heinma. „Sellega anname oma panu- se, et pidurdada kliima-

muutusi. Ringlussevõetud materjali kasutamine võimaldab vähendada toote tootmise CO₂ jala- jälge, toorainete eetilist hankimist ja varustus- kindlust.“

Oma kasutatud patareid saab viia kogumiskasti – mille leiab näiteks toidupoest, tanklatest ja elektroonikakauplustest – või jäätmejaama. Kus asub sulle lähim kogumiskast, vaata veebist: kuhuviaa.ee. Kaupmees, kes müüb patareid, on kohustatud vanad patareid ja akud tarbijalt tasuta tagasi võtma.

Patareide, akude ja teiste ohtlike jäätmete kohta saab lisaks lugeda veebilehelt envir.ee/ohtlik.

TAPA VALLAVALITSUS

Vallavalitsuse viimaste istungite otsuseid

- Võõrandada otsustuskorras Tapa vallale kuuluv korteriomand asukohaga Tapa vald, Tamsalu linn, Säse tn 8, korter nr 2, mis on kantud Tartu Maakohtu kinnistusosakonna kinnistusregistri registriosa nr 4495931 ja reaalsosa eluruum nr 2, mille üldpind on 30,3 m².
- Anda ehitusluba generaatori (ehitisregistri kood 291672273) püstitamiseks, asukohaga Tapa vald Tapa linn Pikn tn 18a.
- Määrata Tapa vallas Uudekülas asuvate tänavate nimedeks Tõru tänav ja Tõru põik.
- Määrata Tapa vallas Patika külas asuv katastriüksus 79201:001:0522 pindalaga ligikaudu 4,66 ha riigi omandisse.
- Nimetada Tapa Valla noortekogu valimiskomisjoni liikmed alljärgnevalt:
Riina Haljasoks - abivallavanem; Piret Treial - vallasekretär; Margit Halop - jurist; Tuuli Lindre - noorsootöötaja; Regiina Kaima - noorsootööspetsialist; Kadri Toomingas - Lehtse kooli huvijuht.
- Tunnistada Tapa vallas Tamsalu linnas Kesk tn 2 asuva hoone I korrusel paiknevate äriruumide (pindala 61,5 m²) kasutusse andmise avaliku kirjaliku enampakkumise võitjaks FIE Terje Krihvel.
- Lugeda ehitusteatist teavitatuks ehitise ehitisregistri koodiga 108013413 (majandushoone) ümberehitamisel Tapa vallas Karkuse külas Tiigi kinnistul.
- Anda ehitusluba puurkaevu (ehitisregistri kood 291672439) rajamiseks Tapa vallas Tõrje külas Männi- välja kinnistule.
- Väljastada projekteerimistingimused Tapa vallas Ta-

pa linnas Pikn tn 3 kinnistule kaubandus-toitlustushoone püstitamiseks vastavalt korralduse lisale.

- Anda kasutusluba aadressil Tapa vald, Tamsalu linn, Raudtee põik 3 asuvalle elamule (ehitisregistri koodiga 120701003) kasutamise otstarbel – üksikelamu.
- Lugeda ehitusteatist teavitatuks ehitise ehitisregistri koodiga 121292645 (majandushoone) ümberehitamisel Tapa vallas Tapa linnas Väike tn 17.
- Anda luba Järva Tarbijate Ühistule välireklaami paigaldamiseks Tapa linna tänavavalgustusposti külge ajavahemikuks 01.01.2021–01.01.2023.
- Nõustuda Tapa vallas Läste külas asuva katastriüksuse Oti, katastritunnusega 40002:001:0431, jagamise- ga kolmeks eraldiseisvaks katastriüksuseks.
- Kooskõlastada puurkaevu rajamise asukoht Rohu kinnistul Läste külas Tapa vallas.
- Anda ehitusluba päikeseelektrijaama (ehitisregistri kood 291672500) püstitamiseks Tapa vallas Saiakopli külas Peebu kinnistule.
- Anda ehitusluba suvila (ehitisregistri kood 121395739) püstitamiseks, asukohaga Tapa vald Jäne- da küla Metsatuka.
- Anda ehitusluba veetorustiku (ehitisregistri kood 291673143) ja kanalisatsioonitorustiku (ehitisregistri kood 291673157), rajamiseks asukohaga Lääne-Viru maakond, Tapa vald, Jäne küla, Lei- li tee.
- Kuulutada välja konkurss Tapa Valla Spordikes- kuse direktori vaba ametikoha täitmiseks.

TAPA VALLAVOLIKOGU

Ülevaade detsembrikuu volikogu istungist

Alari Kirt
Volikogu esimees

Detsembri istung toimus Lehtse kesku- sehoone aatriumis 29. detsembril. Välja- saadetud päevakord oli kümnepunktiline. Istungi päevakorra kinnitamisel teh- ti ettepanek päevakorrast välja võtta punkt Karja tn 4 müügi uuesti otsusta- mise kohta. Hääletamise tulemusel see punkt välja ka võeti ja seega jääb kehti- ma novembris vastu võetud otsus müüa kinnistu.

Käesolevas ülevaates ei hakka ma kõi- ki punkte detailselt puudutama, vaid peatun pikemalt nendel, mis minu arva- tes omavad märkimisväärset mõju Tapa vallale või Tapa valla elanikele. Esimese kahe päevakorrapunkti andis voliko- gu loa teostada uuringuid kahel maatü- kil võimaliku kruusakaevanduse rajami- seks. Täpsemalt saab teada selle kohta volikogu materjalidest valla kodulehelt. Kolmandas punktis võttis volikogu vas- tu protokollilise otsuse osaleda koos tei- ste Lääne-Virumaa omavalitsustega Nä- pi kooli ühiselt pidamise ettevalmistami- se protsessis. Lõplik otsus sünnib siis, kui kõik asjaolud on selged ja läbi räägi- tud, nii ülalpidamise põhimõtted, rahas- tamine kui ka tulevikuinvesteeringud.

Järgmise kahe päevakorrapunkti- ga kiitis volikogu heaks Lääne-Viru maa- konna arengustrateegia ja selle tegevus- kava. Kuna meil täiendusettepanekuid ei laekunud, siis läks selle kinnitamine ladusalt.

Seevastu kaks viimast päevakorra- punkti võtsid oodatult kauem aega ja see oli ka loomulik. Esimene neist oli Tapa valla arengukava ja eelarvestratee- gia kehtestamine. Kahe istungi vahel laekus mõlema dokumendi muutmiseks tervelt 62 parandus- ja täiendusettepa- nekut. Ettepanekuid arutasid nii voliko- gu komisjonid kui vallavalitsus. Eelarve- ja arengukomisjonid kui selle eelnõu juh- tivkomisjon võttis omakorda läbi kõik ettepanekud ja selle töö tulemusel sün- dis lõplik redaktsioon arengukavast ja eelarvestrateegiast. Siinkohal tahangi tä- nada kõiki ettepanekute esitajaid ja kaa- samõtlejaid.

Viimaseks päevakorrapunktiks oli Tapa valla 2023. aasta eelarve eelnõu esi- mene arutelu. Volikogu tutvus eelnõus sisalduvaga ja sai esitada küsimusi ning volinikud said esitada omi mõtteid selle kohta. Toonitan, et see, mida meile tut- vustati istungil, on alles esialgne eelnõu. Olen kindel et menetlemise tulemusel muutub eelnõu veel oluliselt.

Koalitsioonipoliitikute valik on liht- ne, tuleb tagada kõigile vallast palka saa- vatele inimestele palgatõus. Kuna aasta jooksul on märkimisväärselt kerkinud kõik energiahinnad, siis ega raha palju üle ei jäägi. Loomulikult võiks eelarve tulemin ilusam välja näha, aga kui valikus on kas ilus eelarve või sadade meie töö- tajate igapäevane toimetulek ja hea töö, siis minu arust tuleb eelistada viimast. Ja olen ka üsna kindel, et vastupidiselt opo- sitsiooni esindaja poolt istungil kõlanud väitele on pankrotioht meist ikka väga kaugel.

LÜHIDALT

Kohanime määramine

Kohanimeseaduse § 4 lg 1 p 5, § 5 lg 1 p 3, lg 4 ja § 6 lg 2 ja Tapa Val- lavolikogu määruse 26.11.2018 nr 42 „Kohanime määramise kord“ § 3 alusel:

määrata Tapa valla haldusterri- tooriumil Rägavere külas Tapa- Lehtse-Jäne küla teel nr 15123 km 10,508 ja km 10,540 ühistranspor- di liini nr 64 ühissõidukipeatuse kohanimeks Palvemaja.

BALTICQUALITY OÜ

- Korteri veevarustus ja kanali- satsioon, ehitus ja remont
- Vee ja kanalisatsioonipüsikute vahetus
- Eramajade vee-kanalisatsiooni ja põrandakütte süsteemide ehitus
- Kotte-vee-kanalisatsiooni ja ven- tilatsiooni süsteemide isoleeri- mine
- Ehitus ja remonditööd

Tel 5379 1720
e-mail: balticquality20@gmail.com

TAPA EHITUS OÜ

teostab järgmisi töid.

- Omaniku järelevalve
- Hoonete renoveerimine
- Katuste ehitamine
- Välisseinte soojustamine
- Vundamendi tööd
- Duširuumide, saunade, kuuride ehitamine
- Aedade ehitamine
- Kiviterrasside ja puitterrasside ehitamine
- Siseviimistlustööd (siseruumi- de viimistlus, ehitamine)

Telefon 5343 7995;
e-mail info@tapaehitus.eu

ARELO OÜ

Müüme kohaletoiemetamise võimalusega:

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontlaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume fekaaliveoteenust 10 m³ või 3 m³.

Info tel 5636 0462,
e-mail areloinfo@gmail.com

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKODA

- 29. jaanuaril ja 4. veebruaril kell 10:00 Kohvikukoolitus „Sõbrapäeva eri“. Marina magusad hõrgutised. Info ja eelregistreerimine FB Marina Tordid Messengeris või e-postil marinatordid@gmail.com.
- 31. jaanuaril kell 16:00 ja 19:00 draamafilm „Fabelmanid“
- 2. veebruaril kell 11:00 Tapa vanal kalmistul Tartu rahulepingu aastapäevale pühendatud mälestusüritus.
- 7. veebruaril kell 16:00 ja 19:00 komöödia, draamafilm „Mees nimega Otto“.
- 9. veebruaril kell 19:00 kontsert „Veebruarinostalgia“. Musitseerivad Sass ja sõbrad ehk Mašad ja Karud, Triangel ning Anna Curly Swing Band.
Anna Curly Swing Bandi muusika viib tagasi swingi ja rock'n'roll'i vahelisse ajastusse. Kõlavad 20-50ndate hitid, li-saks parimad eesti ja vene retrolaulud ning tänapäeva poplood vintage-võtmes.
Anna Curly - vokaal, ukulele, kazoo, meloodika; Ülo Mälgand - klavipillid, taustavokaal; Sergei Šegurov - kontrabass; Indrek Tetsmann - trummid.
Pilet 8/10 eurot. Kontsert on vaheajaga, avatud kohvik.
- 11. veebruaril vastlapäeva präänikute töötuba. Õpetust jagab Präänikutalu perenaine Natalja Rästas.
Kell 11:00-13:00 lühike präänikukursus, kus saavad selgeks lihtsamad präänikute kaunistamise põhitõed. Valmib kaks präänikut, mille saab osaleja koju kaasa. Töötoa hind 25 eurot.
Kell 13:00-17:00 prääniku kaunistamine ehk *royal icing*. Kursuse pikkus 4 tundi. Hind 75 eurot.
Tasumine kohapeal sularahas! Eelregistreerimine kuni 9. veebruarini heili.pihlak@tapavallakultuur.ee või tel 55595461.
- 14. veebruaril kell 15:00 ja 19:00 „Sõbraga kinno“ filmiõhtu ehk kaks ühe hinnaga. Filmi infot loe kodulehelt!
- 14. veebruaril kell 13:00 Tapa valla koolide mälumängu I voor
- 19. veebruaril kell 11:00 Marina magus töötuba lastele: Pulgakooigid. Töötuba juhivad õpetaja Lenna (koos emaga). Töötoa hind 25 eurot (ema ja laps). Registreerimine e-postil marinatordid@gmail.com
- 21. veebruaril kell 16:00 ja 19:00 Eesti komöödiafilm „Suvitajad“ (2022). „Suvitajad“ on kerge ja nalja täis suvine komöödia, mis põhineb Juhan Smuuli samanimelisel jutustusel. Osades: Kaire Vilgats, Meelis Rämmeld, Päärü Oja, Ago Anderson, Maarja Jakobson, Kristel Elling, Lauri Nebel, Adele Taska, Robert Klein jt.
- 24. veebruaril Eesti Vabariigi aastapäev: kell 7:30 pidulik lipupüüde heiskamine Tapa linna keskväljakul; kell 8:00 hommikukohv vallavanemaga ja hommikukontsert noorte pärimusmuusikaansambliga Tradimus Tapa Kultuurikoja.
- 21.-26. veebruar vastlanädal.

Vaata kava www.tapavallakultuur.ee ja infotahvliel. Pileteid müüakse üritustele Tapa Kultuurikoja kassast või Piletimaailmas. Kassa avatud T-N kell 14:00-18:00 ning tund enne sündmuse algust. NB! Kultuurikoja kassast saate osta pileteid kõikidele sündmustele üle vabariigi, mille pääsmed on müügil Piletimaailmas!

TAMSALU KULTUURIMAJA

- Jaanuaris avatakse kultuurimajas Tapa Muusika- ja Kunstikooli näitus.
- 22. jaanuaril kell 16.00 dokumentaalfilm Porkuni Maastiku-kaitsealast „Kohad, mis kardavad maailma ...“ Filmi omanik/levitaja: Marek Vahula. Tasuta!
- 31. jaanuaril kell 19.00 Tallinna Ülikooli Sümfooniaorkester ja luuletaja Sulev Oll kutsuvad kontsertidele, kus eesti muusika ja maailmaklassika tuntud teosed põimuvad kauni luulega, moodustades unustamatu terviku. Kontsert on tasuta, aga vähemalt sama hea, kui oleks piletil!

- 1. veebruaril kell 12.00-15.00 Doonoripäev. Broneeri vereloovutuseks aeg www.verekeskus.ee
- 7. veebruaril kell 19.00 KINOÕHTU: „Kuulsuse narrid“. Pilet 6€/4€. Piletid müügil Tamsalu Kultuurimajas ja Piletimaailmas.
- 8. veebruaril kell 13.00 Tamsalu eakate klubi. Jututuba, räägime liikumisaastast 2023
- 15. veebruaril kell 13.00 Tamsalu eakate klubi. Tähistame üheskoos sõbrapäeva
- 24. veebruaril kell 7.32 pidulik lipuheiskamine Tamsalu tamemärgis; kell 8.00 hommikukohv Tamsalu kultuurimajas
- 24. veebruaril kell 18.00 Eesti Vabariigi 105. aastapäeva kontsert-aktus ja Tapa valla tunnustamisüritus ning tantsuõhtu.
- Jälgi meie tegemisi Facebookis ja Instagramis: Tamsalu Kultuurimaja

Avatud E-R 10.00-18.00; Piletimüük: +372 5308 4299

LEHTSE KULTUURIMAJA

- 5. veebruaril kell 10.00 - 6. PPP, jätkub 21. hooaeg! Registreerimine algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Mäng turniirina. Täiskasvanuil osamaks 5 €, õpilastele tasuta
- 6. veebruaril kell 13.00 - Klubi „Ehavalgus“ tegelused. Mälutreening. Jututuba. Ootame kõiki!
- 14. veebruaril kell 18.00-20.00 - Lehtse Käsitööseltsingu ÕPITUBA - lapitöö
- 19. veebruaril kell 12.00 - Lehtse Külakilb 6. MÄNG - jätkub 21. hooaeg! OSAMAKS täiskasvanutele 5 €, õpilastele tasuta
- 20. veebruaril kell 13.00 - Klubi „Ehavalgus“ SÕBRAPÄEVA, VASTLAPÄEVA JA EV SÜNNIPÄEVA TÄHISTAMINE Riitus pidulik, võimalusel rahvusvärvid. Oodatud kõik!
- 21. veebruaril - Mudilaste VISTEL-VASTEL Kogunemine kell 10:00 kultuurimaja juures, läheme koos liugu laskma!
- 23. küünlakuu päeval algusega kell 20.00 avatud kõikidele WABARIIGI KOHWIK Korraldab ja esineb LEHTSE KAMMERKOOR Õhtu täidetud kauni eesti muusikaga! Kuulete soliste jm esinejaid - WABA LAW! Õhtu kulgeb vabas vormis. Tantsusõber jõuab ka sussi sahistada, selleks annab oma panuse hr ANDRUS KURWITS! Istekohad kohvikuladades - tuled kohale ja otsid waba tooli. Tegutsed heategewuslik KAMMER-PUFFET, kust võimalik osta meelepärast sööki-jooki! Võib leida ka muid üllitisi ... LOTERII-ALLEGRII, kus iga loos võidab! Sissetulek aitab Lehtse Kammerkoori kontsertreisi kululid kanda. Võid riietuda stiilselt! PÄÄSE KOHWIKUSSE: 10 € Info: 52 18 398; info@lehtse-kultuurimaja.ee

TAPA VALLA SPORDIKESKUS

- 31.jaanuar kl 19.00, EMV, Esiliiga, SK Tapa - Kehra.
- 5. veebruar kl 10.00, Lehtse pinksi pühapäev, etapp nr 6, osavõtt 5 €, õpilased tasuta.
- 9. veebruar kl 19.00, EMV, SK Tapa - Raasiku.
- 11. veebruar kl 14.00, Saaljalgpall, Kadrina - Otepää FC
- 12. veebruar Suusatamine, Vabariiklik Noorte Suusasarja III etapp, Tamsalu terviserajad.
- 12. veebruar kl 10.00-17.00, laste jalgpallturniir, Tapa Spordikeskus.
- 18. veebruar Käsipalli miniturniir.
- 19. veebruar kl 18.30, Korvpall, 1JVB - NGU Haljala, Tapa Spordikeskus
- 21. veebruar Suusatamine, Lääne-Virumaa Koolide vahelised MV, Tamsalu terviserajad.
- 22. veebruar Suusatamine, Lääne-Virumaa suusasarja 6. etapp, Männikmäe terviserajad.
- 25. veebruar kl 14.00, Saaljalgpall, Kadrina - Äksi Wolves FC.

Kõik hooaja üritused ja võistlused on kirjas meie kodulehel: tapasport.ee/uritused

Tapa Valla piirkonna liikumissari

Talvetrimm

toimub 1.12.2022 - 30.04.2023 (151 päeva)

Trimmikastide asukohad:

- Tamsalu saasaraajal. Pime juures. "minitrilm" - pika trimmiraja pooltel teel
- Podrangu - Saase raudtee ülesõidu juures
- Porkuni - 5 km ja 7 km raja hargnemise kohas (start vanas bussipeatuses)
- Vojangu - Roosna teeristi läheduses vanal raudteetammil ja kullis kunkalt tulevate tee ning terviseraja ristis
- Tapa - Rutkaste matkaraja alguses
- Jäneda - Neljarve Puhkekeskuse juures

Trimmitajad, kes on käinud 151 päeva jooksul trimmirajal vähemalt 120 korral, autasustatakse Tapa Valla Spordikeskuse poolt medaliga.

Minitrimmitajad, kes on käinud üle 130 korra, autasustatakse samuti medaliga.

Lisaks loositakse igal kuul välja kinkekaarte nende vahel, kes on trimmirajal käinud vähemalt 5 korda.

Tulemused ja info: tapasport.ee/trimm

Rohkem infot: info@tapasport.ee või kirjutage Tapa Valla Spordikeskuse Facebookis

ORTOPEEDIAKESKUS OÜ

Proteeside ja ortopeediliste abivahendite valmistamine ja müük soodustingimustel

VALMISTAME

- Üla- ja alajäseme proteese
- Üla- ja alajäseme ortoose
- Lüülsamba ortoose
- Eriortoos, bandaaže, songavöösid
- Ortopeedilisi jalatseid
- Ortopeedilisi tallatugesid

PAKUME

- Masstoodanguna valmistatud abivahendeid
- postoperatiivseid ja posttraumaatilisi ortoose
- mitmesuguseid etiortoose
- ortopeedilisi jalatseid
- ortopeedilisi tallatugesid
- kompressioonitooteid (põlvikud, sukad, sukupüksid)

SOODUSTUSE SAAMISEKS ESITADA

Proteeside soetamiseks - perearsti, eriarsti, arst-residendi, rehabilitatsioonimeeskonna **töend paberkandjal**
Ortooside, sh ortopeedilised tallatoed, soetamiseks - arsti töend digitaalsel kujul
Ortopeediliste jalatsite soetamiseks - eriarsti, rehabilitatsioonimeeskonna töend **paberkandjal** (korduv töend: perearst)
Isikut töendav dokument.

VASTUVÕTUD 2023. aastal

TAPA TERVISEKESKUS, Tapa, Valgejõe 14/2, kab. 204 (K2-24), kell 14-16
12. JAANUAR, 9. VEEBRUAR, 9. MÄRTS,
13. APRILL, 11. MAI, 8. JUUNI,
JULIUS PUHKUS, 10. AUGUST, 14. SEPTEMBER,
12. OKTOOBER, 9. NOVEMBER, 14. DETSEMBER

Tel 742 0169 | ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

TÄNUAVALDUSED

Soovin kiita ja tänada Tapa linnakalmistu kalmistuvahti, et 24.12.2022 olid kalmistuteed kõik puhtad ja korralikult hooldatud. Linnarahval oli mugav ja ohutu kalmistul liikuda.

Tapa linnaelanik

Kooli tn 14, 16 ja 18 elanikud on väga tänulikud 4. jaanuaril 2023 varahommikul meie tänaval teehooldust teinud masinamehele, kes leidis võimaluse vabaneda saha ette kogunenud lumehunnikust värvate vahelisel alal, jättes seega värvavaesise vabaks tohust lumevallist, mis on tavaline pärast suurt lumesadu.

Soovime sellele hoolivale teehooldajale edasiseks kordaminekuid töös ja jätkuvalt jõudu olla tähelepanelik ja elanikega arvestav.

Toimetuse märgib juurde, et ehkki linna lumetõrje on meeskonnatöö ja puhtama linnapildi saavutamiseks panustavad kõik lumetõrjetöödel rakendatud töötajad, puhastas 04.01.2023 hommikul Kooli tänavat Aleksander Ploom.

ÕIENDUS

Eelmises ajalehes avaldatud Keskuse 2 maja elanike ja Reinari kaastundeavalduses oma naabri Jaak Vikati omastele on toimetuse süüil lahkunu eesnimes kahetusväärne täheviiga. Vabandame!

Toimetuse parandus: eelmises lehes ilmus artikkel „Pärandkultuuri tutvustav keskpäev“, kuhu sattus eksitav teave.

Tapa muuseumi juhataja ei ole „omanda kulude ja kirjadega“ mööda valda rohkem ringi vaadanud.

Oma kuludega tegi seda eakate tant-surühma „Eideratas“ juhendaja Anne Raava, ühtlasi mahtus autosse ka muuseumi juhataja, kes huvireise mõnel korral kaasa tegi. Palume Anne Raava ees vabandust!

Jõua oma reklaamiga Tapa valla elanikuni



www.tapa.ee/toimetus-ja-reklaam

SÜNNID

MATTIAS-KENNET MERIRAND
ELSI-REDEESE KUUSMAA
LAARA POHLAK
TETIANA POHORIELOVA
SOFIA METSAVEER



MÄLESTAME

VALENTINA GREBENCHUK 15.03.1941-04.12.2022
VIRVE SALMISTO 15.07.1942-09.12.2022
MIKHAIL GORGAN 29.10.1952-11.12.2022
GUNNAR MAIDO 14.03.1971-12.12.2022
LIDIA ALBERT 03.09.1946-12.12.2022
LIDIA ŽURAVSKAJA 09.08.1943-14.12.2022
MAIE LÄLL 23.09.1949-14.12.2022
LAINE-ŠARLOTTE RAAPER 22.12.1931-16.12.2022
KAINU AER 12.02.1937-19.12.2022
MARGUS MINJAJEV 04.08.1977-20.12.2022
GALINA NAREIKO 05.05.1937-20.12.2022
ENN KUUSK 22.11.1947-25.12.2022
IGOR HVATOV 28.07.1953-27.12.2022
RENATA-SILVIA ABEL 17.07.1928-27.12.2022
SERGEI ZIMA 20.12.1968-01.01.2023
MAIA VOOLAIK 07.05.1939-01.01.2023
VIKTOR TARASSOV 04.04.1954-05.01.2023
ARVI TAMMELEHT 07.05.1953-06.01.2023
RIHO ANNULA 13.02.1942-07.01.2023
ESTER PAJUSTE 29.01.1929-07.01.2023
MYKHAILO TRACH 05.11.1978-08.01.2023
ELVI NOVIK 18.07.1942-08.01.2023
MARIA LAURI 26.10.1932-09.01.2023



VEEBRUARIKU SÜNNIPÄEVALAPSED

97
LEIDA MÜHLBERG (Tamsalu)

95
VEERA IMALA (Tamsalu)

94
ELGA KARPA (Lehtse)
AINO TAMMAR (Läpi)

93
ASTA BAKHOF (Tapa)

92
ANNA PUSMANN (Tapa)

91
MARIA IKKO (Tapa)
LINDA HIEEMAA (Tamsalu)
ÜLO ROOSLA (Vistla)
ERICH KIVILO (Tapa)

90
TAMARA KAMAROVA (Tapa)
REIN PROOS (Lehtse)

85
MARE PUHKE (Tapa)
ILME PEDA (Tamsalu)
ANNI KUMM (Tapa)
ELLE OLT (Tamsalu)

80
KRISTA KLEITZ (Tamsalu)
LAINE KÜTT (Tapa)
SIRJE KALLASTE (Tapa)
RIINA SBITNEVA (Tamsalu)
EHA LEPIK (Tamsalu)

75
LJUDMILA VINEDIKTOVA (Tapa)
HALTI JAANSOO (Vistla)
HELGI TIITSO (Moe)
URVE KRUUK (Linnape)
PJOTR ALBERT (Tapa)
LEMBIT HELLENURM (Tapa)

70
TAMARA LILLEPEA (Tamsalu)
AIN OTSATALU (Tapa)
SILVI VAIGURAND (Moe)
MALLE ERIK (Tamsalu)
NIINA SLIVINA (Tapa)
ALAR KRULL (Sauvälja)
NIKOLAI ZAKUTAJEV (Tapa)
TIIT KAUR (Tamsalu)
ILME RÜNTÜ (Saiakopli)
MARIA SKOVORODNAJA (Tapa)
REIN KASESTE (Tamsalu)



arvutiteenused, müük, hooldus, remont

Rägavere Tee 12, Lehtse

E-mail: itivana@itivana.ee Tel: +372 5034227

TIDRIKU PUIT OÜ

Ostame:

kasvat ja virnastatud võsa
looduskaitsealuseid kinnistuid

raiejäätmeid

raieõigust

Pakume:

kraavide puhastamist

väljaveoteenust

loikusteenust

metsamaterjali vedu

Müüme:

küttepuid

Telefon: 53854412

E-mail: tidrikupuit@online.ee

tidrikupuit.ee

ERITI HEA HIND!

Tartu Puu OÜ

ostab metsakinnistuid,
põllumaid, kasvavat võsa
ja raiejäätmeid.

Info: 5887 2388

Aivar Müüri

matuseteenused

+372 5647 7432

Leina 8, Tapa vald, 45109

aivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Suhtleme nii cesti
kui ka vene keeles!

Teenused

- 24h surnutransport
- külmkamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd
- hauaplatsi hooldus



KRIKAL OÜ

Valve- ja videosüsteemid
aastast 2006



- nõrkvoolu tööd
- valvesüsteemid
- tulekahjuhäiresüsteemid
- konsultatsioon
- kalkulatsioon
- projekteerimine
- paigaldus ja hooldus

Info: 526 9451



Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134

e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused



SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK



23. veebruar alates 10.00
TAPA ARENDUSKODA
Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest

*silmarõhu mõõtmine

*optilised päikeseprillid



Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!



OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÕPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VIJAT

Tel 525 8325
renewiljat@gmail.com



TAPA, PIKK 14

AVATUD

T - R 11.00 - 18.00

L 10.00 - 15.00

P, E SULETUD

KUULUTUSED

• Firma müüb aasta-
ringelt 3meetrist sang-
ja hallilepa küttepuid
kliendile koju toomisega.
Samuti müüme lõhutud
sang- ja hallilepa halu-
puud. Halu pikkused
vastavalt kliendi soovile.
Hinna info ja tellimine
telefonil 504 3326 või
5306 4897.

• Korstnapühkija 5560
4046.

• Müüa lõhutud küttepuid
alates 30 cm kuni 3 meetrini.
Tel 5646 0921

• Arvutite hooldus, puhas-
tus ning arvutialane konsul-
tatsioon Tapal ning Tapa val-
las. Tel 5664 5638

• Ostame kokku kõiki söi-
dukeid igas seisukorras. Ra-
ha kohe kätte, registrist kustu-
tamine. Vedu puksiiriga. Tel
5355 5848



Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.

Toimetaja:
Kuido Merits
kuido.merits@tapa.ee

Küljendus, keeletoimetus, tõlge:
MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee
Marimäe Kesküla, 5687 6068

Trükk: Printall, info@printall.ee
Kanne: Omniva, info@omniva.ee

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus (v.a juuli).
Kuulutuste vastuvõtt Kuido Merits,
kuido.merits@tapa.ee, tel 5425 0499.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Обзор газеты Sõnumed на русском языке

Об изменениях в издании волостной газеты Sõnumed в 2023 году впервые будет объявлено в январском выпуске газеты. Вы можете полностью прочитать перевод на русский язык прямо здесь, на первой странице.

Кроме того, на двух страницах сокращенно – и на эстонском языке полностью – можно прочитать следующие статьи:

На кладбище Тапа возложены венки в честь павших в Освободительной войне, о строительстве и других работах в 2022 году, о том, что с 1 февраля начинается прием ходатайств на 2023 год по программе о территориях с маленькой плотностью населения, о сносе монументов советского времени из публичного пространства, Добрых традициях в жизни украинцев, Десятой всемирной неделе в гимназии Тамсалу и о том, что с 01.01.2023 изменилась организация работы на станции отходов в Тамсалу.

На эстоноязычной странице есть еще несколько тем: Новые возможности для развития образования взрослых – в Ляэне-Вирумаа директор детского сада Тапа Pisiõnn Tea Вялк провела мотивационную программу для родителей маленьких детей с невысоким уровнем образования, чтобы поощрить их возвращение к образованию; Огляды-вываясь назад в прошлый год в работу детского и молодежного центра Тапа, более тщательный сбор батареек поможет сдержать рост цен на батарейки; Выдача карт амбулаторного больного в

больнице Раквере. Но также и то, что 7 января состоялся 4-й по счету зимний кросс в Лехтсе, а 10 декабря в гостевом доме Laululinna собрались члены и единомышленники Общества друзей музыки Тамсалу.

Есть также обзор о заседании Собрания и сообщении о решениях последнего заседания волостной управы. Стоит следить за культурной программой и заглядывать в рекламу и анонсы. Например, 28 января состоится марш DANCON, организованный Датским представительством, который в этот раз также пройдет через город Тапа. Местных жителей приглашают в Дом культуры, чтобы осмотреть технику сил обороны и пообщаться, отведать закуски и выпить горячего напитка.

турной программой и заглядывать в рекламу и анонсы. Например, 28 января состоится марш DANCON, организованный Датским представительством, который в этот раз также пройдет через город Тапа. Местных жителей приглашают в Дом культуры, чтобы осмотреть технику сил обороны и пообщаться, отведать закуски и выпить горячего напитка.

Об изменениях в издании волостной газеты Sõnumed в 2023 году

Редакция газеты
Тапские Вести

Дорогие читатели волостной газеты Тапа!

Сообщаем вам, что газета по-прежнему выходит раз в месяц (кроме июля) на двух языках, а ее тираж почти такой же, 6000. Главное отличие, однако, в том, что русскоязычная часть больше не

издается отдельно в бумажном формате, а помещена в виде вкладки в газету. Другими словами, 2-страничная дополнительная вкладка на русском языке содержит краткое изложение наиболее актуальных тем и будет вложена в газету, в то время как размер газеты на эстонском языке останется прежним – 10 страниц.

Согласно решению Волостного Собрания от про-

шлого года, редакция не будет полностью отказываться от русского языка в ближайших трех годах, а хочет донести до русскоязычного читателя напрямую сообщения, касающиеся родной волости. Слегка измененный формат информации, возможно, сначала покажется вам непривычным, но мы надеемся, что он все же будет приемлемым и будет понят. Что касается содержа-

ния, мы по-прежнему стараемся освещать самое важное и интересное из жизни волости Тапа, особенно для тех, кто не следит ежедневно за электронными СМИ волости.

Согласно решению Управы волости, действующее в Раквере МК Meedia OÜ приступит к оформлению газеты и переводу русской части, а Printall AS продолжит печатать газету.

Строительство в 2022 году и другие работы

Мы постоянно освещали текущие и завершённые строительные работы в местной газете, но Управа волости уведомила о том, что в конце года может быть опубликована и сводная статья. Теперь мы сообщаем о строительстве и других работах, которые проводились в 2022 году.

В прошлом году были запланированы следующие крупные строительные закупки: реконструкция улицы Юлесыду в Тапа; реконструкция крыши Дома культуры Тамсалу; строительство спортивной площадки для малоимущих; проектирование пешеходной дорожки вдоль улицы Ярве в Поркуни; проектирование и установка уличного освещения в поселке Поркуни и благоустройство береговой зоны Поркуни; ремонт туалетов в

гимназии Тамсалу и приобретение нового оборудования для класса трудового обучения; проект реконструкции улиц Лейна в Тапа и Техника в Тамсалу; обеспечение доступа к недвижимости на улице Лаане в Тамсалу; проведение расчета экономической эффективности строительства новых помещений в детском саду Тапа Pisiõnn и начало их проектирования; покрытие сельских дорог.

Собрание волости Тапа утвердило Общую планировку волости Тапа на своем заседании 29 сентября прошлого года. Это решение положило конец очень долгой работе, длившейся четыре года и девять месяцев. Процесс длился несколько дольше, чем планировалось. К подготовке общей планировки был проявлен большой обществен-

ный интерес, поэтому много времени было потрачено на анализ представленных мнений и реагирование на них.

Однако самое главное, что отныне у волости Тапа есть общая планировка, которой у волости никогда раньше не было. Так получилось, что самоуправление, которые сформировали нынешнюю волость Тапа, имели очень разную структуру и организацию процесса планирования. Бывшие волости Лехтсе и Сакси вообще не имели общей планировки, у города Тапа была общая планировка советских времен, возведенная в статус Генерального плана. Единственная, подготовленная и утвержденная общая планировка была в бывшей волости Тамсалу.

Короче говоря, цель об-

щей планировки состоит в том, чтобы определить принципы и направления пространственного развития территории всей волости, или города, или его части. Общая планировка является основанием для составления специального плана и детального плана местного самоуправления, а при отсутствии обязанности по подготовке детального плана, для предоставления проектных условий и на основании общей планировки могут быть установлены ограничения на недвижимость. Таким образом, общая планировка волости устанавливает правила игры для цивилизованной организации всей существующей и будущей инфраструктуры, строительной деятельности, землепользования и охраны природы.

На кладбище Тапа озложены венки в честь погибших в Освободительной войне

3 января в 10:30 минутой молчания почтили память павших в Освободительной войне, именно в это время 103 года назад началось прекращение огня в Освободительной войне. 31 декабря 1919 года было подписано перемирие с Советской Россией.

В Тапа возложили венки в честь павших в Освободительной войне к памятнику у кладбища Апостольской Православной Церкви и к усыпальнице у дома инвалидов и ветеранов Имасту на городском кладбище Тапа.

Венки на кладбищах возлагали члены дружины Kaitseliit во главе с руководителем Яном Виктором. От имени Управы и Собрания

волости Тапа заместитель старейшины Андрус Фрейенталь, руководитель Центра культуры Хейли Пихлак и член Собрания волости Рейн Тали. На этот раз старейшина волости Тапа Валдо Хелмелайд принял участие в памятных мероприятиях в Нарве.

Вспоминая павших в Освободительной войне, Андрус Фрейенталь и Ян Виктор провели параллели с нынешней борьбой украинцев за свободу против того же агрессора и выразили уверенность в том, что их жертвы не напрасны, и Украина добьется не только перемирия, но и победы над врагом при успешном военном сопротивлении, как и Эстония.

О сносе монументов советского времени из публичного пространства

Волостная управа Тапа

Волостная управа Тапа на основании:

- Положения § 8 Закона об охране воинских захоронений: «Останки, подлежащие перезахоронению и решение о перезахоронении»
- Из положения § 1511 Уголовного кодекса, где указано, что в Эстонии запрещено публично демонстрировать символы, связанные с совершением акта агрессии, геноцида, преступления против человечности или военным преступлением, если они поддерживают или оправдывают эти действия. Запрещена также военная пропаганда в соответствии с § 92 и разжигание ненависти в соответствии с § 151.
- Из решения рабочей подгруппы Государственной канцелярии по оценке памятников
- Из решения Комиссии по воинским захоронениям

Министерства обороны

- С точки зрения Совета по охране наследия
- Имея в виду, что места захоронений людей, погибших во время Второй мировой войны, не могут быть объектами, с помощью которых и где оправдываются оккупация, геноцид, тоталитаризм, идеология империй, и под этой эгидой насилие, как в прошлом, так и сегодня.
- На основании того, что красные памятники были мотивом и целью провокаций.

Волостная управа Тапа снесет памятники советского времени из публичного пространства на улице Пайде 14 в Тапа и в парке у дома культуры по адресу Сыпрусе 3 в Тамсалу. Памятники будут заменены на нейтральные захоронения с надписями. Останки жертв второй мировой войны, которые покоятся у Красных памятников, Эстонский военный музей в течение 2023 года перезахоронит на новом кладбище Тапа.

С 1 февраля 2023 г. открыт тур подачи заявлений по программе для территорий с малой плотностью населения

Для семей, проживающих в сельской местности, есть возможность построить наружные системы водоснабжения и канализации для зданий и автономную систему электроснабжения (при условии, что домохозяйство не подключено к электросети), а также улучшить состояние подъездной дороги

при поддержке программы для территорий с малой плотностью населения. С 1 февраля 2023 г. по 3 апреля 2023 г. открыт тур подачи заявлений по программе для территорий с малой плотностью населения.

Заявление вместе с обязательными дополнительными документами необхо-

димо подать в Волостную управу Тапа не позднее 3 апреля. Необходимо приложить как минимум два сопоставимых ценовых предложения на планируемые работы. Подайте заявление, подписанное на бумаге или в электронном виде.

Бланки заявлений и информацию о мере поддерж-

ки можно найти на сайте Государственного центра поддержки <https://rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm> и на сайте волости Тапа с 1 февраля 2023 года.

Дополнительная информация: специалист по предпринимательству Марко Тейва, 5866 7515, marko.teiva@tapa.ee.

Viru Matusebiüroo
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 12 • тел. 5334 0134
э-почта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- Транспортировка умерших 24 ч
- Организация похорон
- Гробы, урны, надгробные плиты
- Похоронные принадлежности
- Все, связанное с похоронами
- Памятники



Похоронные услуги от
АЙВАРА МЮЮРА

+372 5647 7432

ул. Лейна 8. г. Тапа

aiivar.myyr.001@mail.ee

www.matmine.ee

Обслуживание на
эстонском и
русском языке.

Услуги

- Транспорт усопших 24 часа
- Организация похорон
- Услуги крематория
- Кладбищенские работы
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения
- обслуживание кладбища



Ortopeediakeskus OÜ ИЗГОТАВЛИВАЕМ

- ♦ Протезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Ортезы верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Абдукционные изделия для детей
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки

ПРЕДЛАГАЕМ СТАНДАРТНЫЕ ИЗДЕЛИЯ

- ♦ Ортезы для верхних и нижних конечностей
- ♦ Различные корсеты и бандажи
- ♦ Ортопедическую обувь
- ♦ Ортопедические стельки
- ♦ Компрессионные изделия (гольфы, чулки и колготки)

ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НА ЛЬГОТНЫХ УСЛОВИЯХ ПРЕДЪЯВИТЬ

Для получения протеза – справку от врача (семейный, врач-специалист) в бумажном исполнении

Для получения ортезов, в тч ортопедических стелек – справку от врача-специалиста в дигитальном исполнении

Для получения ортопедической обуви – справку от врача-специалиста в бумажном исполнении, при повторном заказе справка от семейного врача

ПРИЕМ в 2023 году

ЦЕНТР ЗДОРОВЬЯ ТАПА, Валгейе 14/2, каб. 204 (K2-24), с 14.00 до 16.00

12 января, 9 февраля, 9 марта, 13 апреля,
11 мая, 8 июня, в июле в отпуске, 10 августа,
14 сентября, 12 октября, 9 ноября, 14 декабря

Информация по тел. 742 0169

ortopeediakeskus@gmail.com | www.ortopeediakeskus.ee

ОЧЕНЬ ХОРОШАЯ ЦЕНА!

Tartu Puu OÜ

скупает лесную собственность,
сельскохозяйственные угодья,
кустарники и отходы лесозаготовок.

Информация: 5887 2388

КОМПАНИЯ TAPA ENITUS OÜ выполняет следующие работы:

- Надзор собственника;
- Реновация зданий;
- Строительство крыш;
- Теплоизоляция наружных стен;
- Фундаментные работы;
- Строительство душевых, бань и сараев;
- Строительство оград;
- Строительство каменных и деревянных террас;
- Внутренние отделочные работы (отделка внутренних помещений, строительство).

Телефон: 5343 7995; электронная почта: info@tapachitus.eu

Добрые традиции в жизни украинцев

Любовь Лаур
вице-президент
Ассоциации Украинских
Организаций Эстонии

В жизни каждого народа и каждого человека, который относит себя к той или иной группе людей, очень важным является сохранение традиций.

Зимнее время отличается богатейшим перечнем праздников, которые люди стараются соблюдать и которые с удовольствием отмечают, где бы они ни жили и куда бы судьба не завела человека при тех или иных обстоятельствах. Так случилось, что тысячи украинцев, по известной всем причине, вынуждены были покинуть родные места жительства и



поселиться в Эстонии.

Часть из них оказалась в волости или в самом городе Тапа. Это, в основном, женщины с детьми, или люди старшего возраста. Каждый из них уже определился не только с местом жительства, но и нашел для себя работу.

Дети, в соответствии с возрастом – посещают детский сад или учебное заведе-

ние. Не всё в жизни наших героев складывается идеально, или как бы нам хотелось: кому-то приходится достаточно сложно решать проблемы со здоровьем и получением медицинской помощи, кому-то не уделяла достаточно внимания местная социальная служба. Однако, в основном, у вынужденных переселенцев есть положительный настрой и

чувство благодарности государству и местному самоуправлению, эстоноземельцам, с кем каждый день теперь приходится им общаться, работать и просто жить обыденной жизнью.

Накануне главного праздника православных христиан – Рождества, каждая семья, в зависимости от возможностей, старалась придерживаться тех или иных традиций его празднования или хотя бы с теплотой вспоминала, как это было в Украине.

Вечер в канун Рождества называется Святым или сочельником. В этот день все члены семьи должны быть дома, помогать друг другу во время праздничных приготовлений.

С Новым годом всех вас!

Десятая всемирная неделя в гимназии Тамсалу

Анне Краубнер
Учитель английского
языка гимназии Тамсалу

С 5 по 9 декабря в гимназии Тамсалу проходила десятая подряд всемирная неделя, тема которой была «О тебе и с тобой, Украина».

В течение недели повысилась осведомленность учеников и преподавателей об украинском кризисе и его влиянии на мир, улучшилось их понимание украинской истории, культуры и языка украинцев. Учащиеся выразили свою поддержку Укра-

ине своими произведениями (искусство, музыка), школьная семья оказала благотворительную помощь в восстановлении освобожденных территорий Украины в рамках кампании «Каждое окно имеет значение» общественной организации МТÜ Mondo, а также были установлены связи с украинскими учениками, обучающимися в школах Эстонии и их учителями.

Неделя началась с поездки старшеклассников в ООН, в ходе которой они обсуждали происходящее в Украине, выдавая себя за раз-ные страны, и в ходе обсуж-

дения пытались найти решения. В течение недели вся школьная семья составляла «цепочку свободы» из украинских узоров, которая прошла через все здание школы.

Среди гостей была Вероника Свиц из МТÜ Mondo, которая рассказала о гуманитарной помощи Украине, и Патрик Перссон и Целал Йилдирим из Эстонской организации помощи беженцам, которые представили игру «Алмазный остров». Мы также принимали украинских учеников из гимназии Куусалу. Молодые люди представили свой родной город в Украине, а педагог

Светлана Шикова провела мастер-класс по традиционному украинскому народному творчеству – декоративной росписи, которая берет свое начало в селе Петриковка.

Последний день был посвящен фильмам «Слава Украины» и «Женщины Украины». После просмотра фильмов состоялось обсуждение. В течение недели посетили дистанционно лекцию Ээро Янсона «Как в Украине раздают гуманитарную помощь?» и слушали «Истории о хранителях мира» Полины Черкасовой.

С 01.01.2023 изменилась организация работы на станции отходов Тамсалу

В связи с началом нового периода закупок и реорганизацией работы станций отходов с 01.01.2023 существенно изменилась организация работы на станции отходов Тамсалу. На станции отходов проверяется место жительства по данным регистра народонаселения на основании ID карты. Цена приема отходов зависит от того, зарегистрирован ли житель в волости Тапа, или нет.

Памятка тому, кто приносит отходы:

- Отправляясь в пункт

приема отходов, следует взять с собой ID карту. Это необходимо для регистрации того, кто принес мусор и проверки его места жительства по данным регистра народонаселения.

• Отходы должны быть отсортированы заранее. Это необходимо для обеспечения бесперебойной работы станции по переработке отходов. Если человек приходит на пункт приема отходов с несортированными отходами, работник пункта приема отходов может отка-

зать в приеме отходов.

• Электрические и электронные устройства должны быть укомплектованы. Разобранная на детали бытовая техника не попадает под ответственность производителя и не принимается на пункт приема отходов.

• Мебель необходимо разобрать на части перед тем, как отправить на станцию отходов. Неразобранная мебель занимает слишком много места в контейнере, а транспортировка «воздуха» — неразумное занятие с точ-

ки зрения экологии.

Изменений в режиме работы станции нет. Пункт приема отходов работает со среды по пятницу с 11:00 до 18:00, в субботу с 12:00 до 17:00, в воскресенье с 10:00 до 14:00. Пункт приема отходов закрыт в праздничные дни.

При возникновении вопросов обращайтесь к специалисту по охране окружающей среды: Майлис Сепп, 51931564, mailis.sepp@tapa.ee.